

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 június 17. pertek.

VI. ÉVFOLYAM, 138. SZAM

Tisztába teszik az adókönveket

A szomorú arcu emberre különösen faluhelyen gyakran rámondták, hogy „a sógor olyan savanyu képet vág, mintha az adóhivatalban várakozna”. Nagy igazság volt ebben a majdnem szállóigévé vált mondásban, mert a dolgozók mindig lelki szorongással lépték át az adóhivatalok küszöbét, ahol a vasos könyvekben, minden törlesztés ellenére, adótartozásuk állandóan nőtt. A kizsákmányolóktól kapott éhber jelentős része adóba ment, a késedelmes fizetés miatt felduzzadt adóösszeget pedig a fizetőkép-telen dolgozókon a legkegyelle-nebb eszközökkel hajtották be a polgári-tökés rendszerek hiúság és kenyéradó gazdáik előtt meg-alázódó „perceptorok”. Termé-szetesen csak a dolgozók párnái, háztartási cikkei, nélkülözhetel-len ruha- vagy butoradarabjai kerültek árverésre. A kizsákmá-nyolók, a „felső tízezer” dözsölő urai mindig megtalálták a rend-kívül zavaros és félreérthetően fogalmazott adótörvényeknek azon szakaszait, amelyek „mini-mális adófizetésre” kötelezték őket. Az adóhivatalok és pén-zügyi igazgatóságok folyósói „ügy-felekkel” tárgyaló tisztviselők pedig „szerény díjazás” ellenében készek voltak az adókönvbe egy gyárépületet „elhagyott”, düle-dező háznak feltüntetni. Az állam pedig így hatalmas összegű adók-tól esett el.

Az igazságtalan adókövetések-ből az a helyzet állott elő, hogy a dolgozók nem tudták megfizet-ni adójukat és azok évről-évre összegyűlve, jelentős összegre duzzadtak fel. A késedelmi ka-matok és különböző címenek ki-rótt pénzbírság a legtöbb esetben már nagyobb összeget tett ki, mint az adó. A kis adófizetők pe-dig elkedvetlenedve állt, hogy amugy sem képesek kifizetni az állandóan növekvő adójukat, ál-lampolgári kötelezettségüket egy-általán nem teljesítették.

Népi demokratikus rendszerünk egy rendkívül korrupt, tisztessé-gtelen elemekből álló, teljesen ki-képzetlen és a polgári erkölcsök-ben nevelt pénzügyi tisztviselői kar kényszerült átvenni a felsza-badulást után. Ez a pénzügyi tiszt-viselői kar pedig alevett, hogy népi demokratikus rendszerünkhez alkalmazkodott volna, a munkás-osztály ellenségeinek partfogó-lá-vá vált és a legkegyetlenebb igazságtalanságokkal elnyomta a széles dolgozó tömegeket. A pén-zügyi minisztérium, mint központi szerv is, 1947 november 7-ig népi demokratikus rendszerünkkel szemben ellenséges pénzügyi po-litikát folytatott. Ezért volt szükség arra, hogy a népellenes fatarascannus-csoporlot kiűzzék a kormányból és az addig deficit-tel záró pénzügyminisztérium élére keménykezű munkásharcost állítsanak. Az új pénzügyminisz-ter, Luca László, hozzálátott a pénzügyi gépezet tisztviselői karának megtisztításához és az a munkásosztály harcához áll, megalkuvást nem ismerő elemek-kei cserélte fel. Nem felejtkezett meg azonban arról sem, hogy a multban a kis adófizetőköt a legkönnyelmenebb módon sanyar-gatták az adókkal. Ezért, a sze-gény- és középparasztok, vala-mint a kisparaszok helyzetén igyekezett segíteni azzal, hogy rendkívül előnyöket biztosított különösen az adóhátralékok be-

A német békeszerződés vitájában Visinszkij bebizonyította:

TARTHATATLAN a nyugati imperialisták álláspontja

A békés megoldást a szovjet javaslat biztosítja

PARIS. — (Agerpress.) A Kül-ügyminiszterek Tanácsának ju-nius 12-i ülésén folytatták a né-met békeszerződés előkészítésének munkáját. Visinszkij szovjet kül-ügyminiszter válaszolt a nyugati külügyminisztereknek a szovjet javaslatokkal kapcsolatos ellenpe-téseire.

A szovjet külügyminiszter rámu-tatott arra, hogy az amerikai, angol és francia indítványok kö-zös alapról indulnak ki, ami lehe-tővé teszi a felhozott ellenérvek egységes áttekintését.

Acheson amerikai külügyminisz-ter például azt hangoztatta, hogy a német békeszerződés kérdését nem lehet addig megoldani, amíg más fontos kérdéseket nem tár-gyalnak meg. Ezzel szemben egy másik kijelentése szerint hajlandó beleegyezni, hogy a helyettes kül-ügyminiszterek vizsgálják meg a német békeszerződés előkészíté-sére vonatkozó terveket. Schuman

francia külügyminiszter azt aján-lotta, hogy halasszák el a béke-szerződés tárgyalását mindaddig, amíg sikerül megvalósítani Német-ország gazdasági és politikai egy-ségét. A továbbiakban Visinszkij rámutatott arra, hogy a nyugati hatalmak álláspontja teljesen tart-hatatlan, egyfelől követeli Német-ország egységének helyreállítását, csak azután lennének hajlandók a békeszerződés tervezetét tár-gyalni. Másfelől pedig semmiféle intézkedést nem hajlandók tenni Németország egységének biztosít-ására, sőt ellenkezőleg, minden igyekezetük oda irányul, hogy Né-metország feldarabolását végleg-sítsék.

A szovjet külügyminiszter ez-után felsorakoztatta a legutóbbi két év eredményeit, tényekkel ig-a-zolta, hogy a nyugati hatalmak ajadállozzák meg az egységes, de-mokratikus és békeszerető Német-ország megeremtését.

son a tárgyalások során nyiltan kijelentette, hogy nem ért egyet a szovjet javaslatnak ama pontjával, amely a megszálló csapatok vissza-vonására vonatkozik, mert véle-ménye szerint a békeszerződés vég-leges megkötése még 50 évig elhu-zódhatik. Ezután a nyugati hatal-mak külügyminiszterei szólaltak fel. Bevin kijelentette, hogy a potsdami egyezmény alapján kidol-gozott tervek „elavultak”, mert dik pontját, az osztrák békeszer-ződést tárgyalják.

A nyugati hatalmak kiküldöttei-nek beszédére Visinszkij válaszolt és felsorolta az 1947-ben megkö-tött négyhatalmi megállapodás alapelveit.

Hosszas vita után az elnöklő Be-vin kijelentette, hogy a Külügymi-niszterek Tanácsa nem tudott ha-tározni a német békeszerződés kér-désében és ezért a Tanács a kö-vetkező ülésen a napirend negye-dik pontját, az osztrák békeszer-ződést tárgyalják.

Magyarország népe a Szovjetunió vezette hatalmas béketábor oldalán áll

— hangsúlyozta Dobi magyar miniszterelnök a képviselőházban tartott beszédében

BUDAPEST. — (Agerpress.) A magyar parlament tegnapi ülésén Dobi István miniszterelnök ismer-tette az új kormány programját. Rámutatott arra, hogy a demo-kratikus erők hatalmas összefogá-sát a Magyar Dolgozók Pártja vezette Függetlenségi Népfront valósította meg. A hároméves terv-nek időelőtti teljesítésével kap-csolatban rámutatott arra, hogy az ipari termelés és a széntermelés 20, míg a villamosenergia termelés 60 százalékkal haladta meg a há-boru előtti színvonalat.

A magyar miniszterelnök a to-vábbiakban rámutatott arra, hogy a parasztság egyre jobban kifeje-

zésre juttatja ama vágyát, hogy termelő kollektívákba tömörüljön. Kifejtette, hogy a Magyar Köztár-saság hároméves tervét csakis a Szovjetunió hatalmas segítségével tudta megvalósítani. Külpolitikai kérdésekről beszélve kijelentette, hogy az új magyar kormány aktív tényezője a béke védelmének. A magyar nép a választások során kifejezésre juttatta a Szovjetunió és a népi demokráciák iránti sze-retetét és ragaszkodását. A választások bebizonyították, hogy a ma-gyar nép törhetetlenül a béke tá-borában áll, melynek élén a szov-jet népek lángeszű vezetője, Sztá-lin generalisszimusz áll.

A SZOVJET JAVASLAT

A szovjet külügyminiszter ez-után megismételte a szovjet kül-döttség javaslatát, mely szerint a keleti és nyugati övezetekben mű-ködő gazdasági tanácsok alapján egész Németországra kiterjedő ál-lamtanácsot alakítanak. A taná-csot közigazgatási és gazdasági te-kintetben kormányzói hatáskörrel ruháznák fel. Hangsúlyozta, hogy a szovjet javaslat könnyen meg-valósítható lenne, mert hiszen alapja a jelenlegi tényleges hel-

vet. Mégis ennek ellenére a nyu-gati hatalmak elutasították az in-dítványt. Ugyanakkor elutasítot-ták a korábbi nemzetközi egyez-mények figyelembevételével léte-sített németországi Szövetséges Ellenőrző Tanács visszaállítását is. A szovjet javaslat tartalmazza to-vábbá a berlini szabad választások megtartására vonatkozó in-dítványt, mely javaslat is a korábbi négyhatalmi megegyezés alapján készült.

Bevin meghátrái

Visinszkij ezután Bevin kijelen-téseivel foglalkozott és rámuta-tott arra, hogy Bevin a multban tett sorozatos nyilatkozatait át-vizsgálva, megállapítható, hogy ezek meghátrálást jelentenek. A szovjet külügyminiszter idézte Be-vinnel azt a kijelentését, mely szerint a nyugati hatalmak igazsá-gos békét akarnak kötni Német-országban. A valóságos helyzet pe-dig az, hogy az angol küldöttség kerekén megtagadja a német béke-

szerződés előkészítését. Visinszkij Acheson amerikai külügyi államtitkár beszédére vá-laszolva, rámutatott arra, hogy nem felel meg a valóságnak az, hogy Nyugatnémetországban 270 ezer és a szovjet övezetben 340 ezer főnyi megszálló csapat ál-lo-mászik. A valóság az, hogy a szovjet megszálló csapatok lét-száma mindössze 200 ezer fő, míg a nyugati övezetben 400 ezer főnyi katonaság tartózkodik. Ache-

szerveinek pénzügyi reakciós reuszereinek pénzügyi gépezetét jellemezte. A gyöke-res átszervezés azonban nehé-zségekbe ütközött, mert a legtöbb kis adófizető nem tudta elérni azt, hogy az új pénzügyi év ele-jén lezárja a mult évről maradt adóhátralékait, mert igazságtal-an adókövetés miatt tartozása állandóan nőtt. A pénzügyi-minisztérium tehát újabb segítsé-get adott a dolgozóknak, amikor az elmult évről maradt adóhá-tralékokat törvényvel törölte vagy jelentősen csökkentette. Ez-zel az intézkedéssel felszámolja azokat az igazságtalanságokat, amelyek az elmult rendszerekből maradtak fenn és ránevelt az adófizetőket, hogy adójuk fizet-ését legfontosabb állampolgári kö-telességüknek tartásák.

A napokban megjelent rende-lőtörvény elsősorban a szegény- és középföldművesek segítségé-re, akik a legtöbbet szenvedtek az elmult rendszerek népellenes

reakciós reuszereinek pénzügyi gépezetét jellemezte. A gyöke-res átszervezés azonban nehé-zségekbe ütközött, mert a legtöbb kis adófizető nem tudta elérni azt, hogy az új pénzügyi év ele-jén lezárja a mult évről maradt adóhátralékait, mert igazságtal-an adókövetés miatt tartozása állandóan nőtt. A pénzügyi-minisztérium tehát újabb segítsé-get adott a dolgozóknak, amikor az elmult évről maradt adóhá-tralékokat törvényvel törölte vagy jelentősen csökkentette. Ez-zel az intézkedéssel felszámolja azokat az igazságtalanságokat, amelyek az elmult rendszerekből maradtak fenn és ránevelt az adófizetőket, hogy adójuk fizet-ését legfontosabb állampolgári kö-telességüknek tartásák.

2 világ hírei

ATHEN: Az Agerpress jelentése szerint a peloponezosi monarchofa-szista vérbíróóság 10 szabadságharost halálra ítél. Az athéni katonai tör-vényszék négy piruszi munkást szin-tén halálra ítél azon a címen, hogy segítséget nyújtottak a partivánok-nak.

PEKING: Az „Uj Kína” hírüg-y-nökség közlése szerint a felszaba-ított Északkinában ötéves tervet dol-goztak ki a villamosság hálóza: ki-építésével, melynek segítségével ki-fejlesztik Északina iparát.

MADRID: Kedden este a madridi titkosrendőrség főbejárata előtt ször-nyű robbanás történt.

pénzügyi politikája miatt. Azok-nak a szegény földműveseknek, akiknek az 1948. évre kivetett adója nem haladta túl az 1.000 lejt, az 1949 január elsején fenn-álló összes adó- és illetékhátra-lékait törlik. A középföldműve-sek multévi adó- és illetékhátra-lékait felerészben törlik. A szegény földművesek adóhátralékait törölte. Nem felejtkezik meg a törvény azokról a fizetéses alk-almazottakról sem, akik családjuk-kal lakják saját tulajdonukat ké-lpező lakóházak ingatlanukat. Ezek az adófizetők ugyancsak mentesülnek a multévi adóhátra-lékok fizetésétől. A kisparaszok, akik eddig is hathatásan élvezték a kormány támogatását, ugyan-csak kedvezményben részesülnek a multévi adó- és illetékhátralék-törlése, illetve csökkentése szem-pontjából.

Mn. amikor a munkásosztály, a Román Munkáspárt vezetésével

és irányításával munkára és harcra mozgósítja az ország dol-gozóit, hogy teljesítsük és tul-szárnyaljuk első Állami Tervün-ke-t, népi demokratikus rendsze-rünk támogatását és segítségét élvezik állandóan a dolgozó tö-megek. Az elmult évi adóhátra-lékok törlése, illetve jelentős csökkentése újabb lépést jelent a dolgozó tömegek életszínvona-lának emeléséért vívott harcban. Ezt a segítséget pedig azzal kell meghálálnunk, hogy az adófi-zetést legfőbb állampolgári köte-lességünknek tekintjük. A dol-gozó adójából ma már gyárak, kórházak, iskolák, színházak épülnek és az állam bevételeiből fedezik azokat a kindánsokt, amelyek társadalmi, művelődési és gazdasági életünk színvonalá-nak emeléséhez szükségesek a szocializmus építésének utján.

GYÖNGYÖSSY DANIEL

Az „UJ IDŐK” mozi a babonák és az előítéletek ellen

„Hulló csillag az égen... Valaki meghalt, szerencsétlenség lesz” — mondja a jó öreg babona. Sok babona forog közszójon a holdról, a farkos csillagokról, az ugynevezett üstökösökről, a nap és holdfogyatkozásról... A hold valóban szép, valóban halvány, valóban a szerelmesek szövetségese. Minden szép és gyönyörűt, amit a népköltők és a zseniális műköltők mondanak róla, az semmi sem igaz, amit a babonák magyarázhatnak.

A babonák legnagyobb ellensége a tudomány

Az Uj Idők mozi a tudomány vértartója. Nemrég filmet vetített a meteorokról, az ugynevezett „hulló csillagokról”. A film részletesen és színesen elmagyarázta, hogy tulajdonképpen mik is azok a hullócsillagok. A nap körül kicsiny testek sokasága kering, amelyek éppen úgy belesnek vonzásába, mint maga a föld. „Földünk óriási sebességgel rohanva pályáján, apró kis kővek sűrű sokaságán vágja keresztül magát s olyan, mintha óriási dgyugolyó szunyograjk között vágatna át. A föld légkörébe érve, ezek a repeszdarabok a levegő hatalmas ellenállásával találkozhatnak... a súrlódás olyan erős, hogy a kis kővecskék átforrósodnak. Ezeket az apró égéscsöveket meteoroknak nevezzük. A földtől ötven, 100—200 kilométerre kialakulnak, az a látszatot kelte az avatallanok szemében, mintha az égből lezuhó csillagok lennének. Mi az oka annak, hogy csillagok leginkább ősszel van? A tudomány erre is megfelel: a föld minden év augusztus és november hónapjaiban halad keresztül azokon a

ezzel kapcsolatban motyog és fecseg. Az ember sokáig nem tudta magyarázni az égi rendet, a nappalt, a sötétséget, az évszakok változását. Innen vannak a babonák, amelyek nem egyebek az ember tudomány-előtti magyarázatai. Akihez pedig a tudomány ma sem hatolt el, az a természeti jelenségeket, az égi tünteményeket, az egészséget-betegséget — sőt magát a történelmet is — babonákkal magyarázza meg.

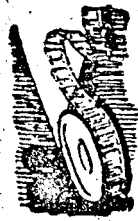
helyeken, ahol a meteorok sokasága a legsűrűbb.” (Idézetek Iván Szergejev könyvből: „Különös égi tüntemények.”) Ime: ez az egyszerű fizikai magyarázata a meteoroknak.

Az Uj Idők mozi az üstökösökről is gyönyörű filmet mutatott be. „Féltelmes megjelenésével az üstökös borzalommal töltötte el az emberek lelkét s hatása olv tiszta volt, hogy sokan szörnyethaltak félelmükben, mások pedig belebetegedtek. Vérvörösszínű, szokatlanul hosszú égitest volt, tövében egy kéz volt látható, mely hosszú lángpallosk markolt, emez pedig három csillagban végződött. E szörnyű égitest mindkét oldalán véres karok, kések és török lögtak, közöttük zúzóhajó, kimeredt szemű, a fájdalomtól eltorzult ember arcok jelentek meg...” Itt egy középkori sebész (!!!), valamelyik üstökösökről. Mondanunk sem kell, hogy amit a középkori ember fölíegyzett és látni vél, egyszerű rémlátomás, képzelődés. Ezzel szemben már a középkorban is voltak nagy csillagászok, akik kijelentették, hogy

előtt nyílnak ki a virágok. Életük nyitott könyve, sőt nyitott kehely. Folyók suhannak medreikben. Vidéke és városok suhannak el. A tudomány derűs világa ez.

Az Uj Idők mozi közönsége egyre nő. Kardosony napján indult meg. Az első hónapban összesen tizenkét ezer ember látogatta meg. Azután fokozatosan felemelkedett a nézőszám tizenégy-tizenöt ezerre. A legutóbbi hónapban már huszezer nézője volt. Azonban mindez nem elég. A filmet ki kell vinni falura. Az értékes filmet ki kell vinni keskeny filmre is, be kell mutatni őket, a kulturálisokban a most megalapított falusi mozikkban. Be kell vildgítani a babona sötét odrába s akkor sok zavaros fej meg fog tisztulni. A babona legnagyobb ellensége a tudomány, melynek világossága, élető napja el kell, hogy hatoljon mindenőhova. A tudomány évekkel, ligikával, a megfigyelés ezernyi fegyverével és bizonyítékával s a biztonság derűjével harcol a sötétség, a babona és a miszticizmus ellen.

SZILÁGYI ANDRÁS

Román-magyar testvériség az ifjumunkások kulturtevékenységének tengelyében

Az Ifjumunkás Szövetség kolozs megyei bizottságának kulturostálya a haladó kultra szellemében és az ifjumunkások kulturális színvonalára emelésének szándékával végezte kulturális tevékenységét az elmúlt hónapban.

Május folyamán sikerült megszervezni huszonkét elvtársi összejövetelt, amelyeken az ifjak tudásukat gyarapították.

Alapos körültekintéssel dolgozták fel az összejövetelek műsorát. Az előadott szindarabok és versek, valamint népi táncok, a román-magyar testvériséget juttatták kifejezésre. A román és magyar ifjak barátsága még jobban elmélyült ezeken az összejöveteleken.

Az összejövetelek műsorának előkészítésében lelkesedve vettek részt az ifjumunkások. A harmadik kerületi színjátszó-csoport tagjai például munka után mentek próbákra. A szindarab betanulásánál a vasuti főműhelyek fémipari technikai iskolájának színjátszó csoportja is komolyan kivette részét. A fémipari technikai iskola színjátszó csoportja egy hónap alatt tanulta be a „Vörös nyakkendő” című darabot.

A tánc csoportok közül igen szép eredményt mutatott fel a Victoria szövetkezet tánc csoportja. Munkájuk után, esténként gyakorolták a szerepet. Az eredmény nem maradt el: az ifjusági tánc csoportok élén állanak.

Az eredmények szépek. Ennek ellenére hibák is adódtak. A hiányosságok főképpen az iskolák kulturesoportjainál állottak elő. Az 1-es számú Magyar Leányliceum kulturesoportja által előadott műsor például meglehetősen gyenge volt. A Babes egyetem orvosi karáról pedig egy szavaló „malagamba” öltözékben adott elő egy forradalmi költeményt.

Az eredmények és hiányosságok kiértékelése az eredmények javára dönti a mérleget. A kulturesoportok nemcsak helyben, hanem vidéken is népszerűsítették a haladó kulturát. Az ifjak számos falusi kulturosthot látogattak meg és nagyszámu falusi dolgozó ifjak és felnőttek mozgósítottak a kulturtevékenységre.

Az eredményes kulturmunka újabb lendületet adott az ifjaknak. Ezután még cselekvőbbben kapcsolódnak bele a kulturális munkába.

BENJAMIN LYA, önkéntes levelező.

üstökösök közönségét egítették,

olyanok, mint a csillagok, vagy maga a föld, amelyek ugyanolyan fizikai törvények szerint keringenek a világűrben, mint a többi égitestek. A lényeg az, hogy a Halley nevű üstökös szubályos időközökben jelenik meg. Halley pontos matematikai számításokat csinált és kiszámította, hogy ez az üstökös, hogy körpályáját befussa, 1758-ban, vagy 1759-ben lesz újra látható. Halley számításai pontosak voltak. A Halley-féle üstökös 1910-ben újra látható volt, amelyet most már ismét teletére róla neveztek el.

Butaság és babona van még éppen elég. Az Uj Idők moziban egy óráig

A TUDOMÁNY NAPFÉNYE HULL MINDENKIRE,

öregre, fiatalra, városra és falura. A fákön a madár csicsereg, szemünk

UJ közönség színész rendező

Aki figyelemmel kíséri a kolozsvári Állami Magyar Színház teljesítményét, örömmel és elégtellessel állapíthatja meg azt az állandó és lankadatlan fejlődést, amelyen a színház átmev. Ez az egészséges fejlődés minden téren megmutatkozik.

Vizsgáljuk ezt először a számadatok tükrében. Ha összehasonlítjuk az eltelt két utolsó évad adatait, örömdetes eredményre jutunk. Az elmúlt (1947—48) évadban összesen 143 prózai előadást tartottak, 23 darabot mutattak be és újítottak fel. A prózai előadásoknak összesen 64509 nézője volt. Ezzel szemben az idei évadban (1948—49) 176 prózai előadást tartottak, 17 darabot mutatva be, vagy újítva fel. Ugyanakkor a nézők száma 77.015-re emelkedett. Ez azt jelenti, hogy az egyes előadások látogatottsága je-

lentősen emelkedett. Egyes darabok a múltban a prózánál elképzelhetetlenül magas előadás- és nézőszámot értek el. Így például Gergely Sándor „Vitézek és hősök” című darabját 16 alkalommal adták elő s kilencezren nézték meg. Hasonlóképpen kiváló eredményt ért el a színház a „III. Richárd”-al, s Mikszáth „Különös házasság”-val, valamint Shaw „Pigmalion”-ával.

Mi itt a lényeges? Az, hogy az elmúlt esztendő gyakorlatával szemben komoly művészi értékű s általánosságban haladó politikai, harcoss tartalmu darabok aratták a legnagyobb sikereket. Azaz: a közönségnek már nem az operett és az üzletszerűen gyártott házasságtörési darabok és könnyzacsokóra utazó fércelmények kellene, hanem a valóban komoly mondanivalót sugárzó, építő tartalmu alkotások.

Az új közönség

Ez a jelenség egyúttal jelzi az új közönség behatolását is a színházba. A dolgozók s mindenekelőtt a munkásosztály, mind tömegesebben látogatja a színház előadásait s éppen a leghaladóbb tartalmu műveket viszi sikerre, érezve, hogy ezek fejezik ki az ő életének valóságát. Az új közönség behatolása a színházba, az új, jogos kívánalmak a színházal szemben, elősegítették a haladó erők harcát a szinpad munkaterén is. A színházban ma kemény művészi küzdelem folyik. Az elhaló, elavult, hamis színészi játékmód, szerepfelfogás, általában: a régi színészi magatartás ellen kemény támadás indult a szocialista realizmus jegyében. Természetesen

tulzó jelzőt használnánk még, ha a színház legjobb teljesítményeit is, akár egész előadásról, akár egyéni teljesítményről van szó, — a szocialista realizmus jelzőjével ruháznók fel. A kolozsvári színházban — mint általában színházainkban — még csak kísérletek folynak ilyen irányban s egyelőre a törekvés, az elmélyülés az, ami kiemelendő. Nyilvánvaló azonban, hogy a jövő évad jól átgondolt műsora előbbre viszi majd az együttest ezen az uton. Hiszen a színész munkájában szinpad megnyilvánulásában, elsősorban a darabok tartalmi értelmezése és a munkamódszerek teljessége érleli meg a szocialista realizmust.

Színész és rendező munkája

S itt kell áttérnünk a színészi és rendezői munka kérdésére. Kétségtelen tény, hogy ezen a téren igen jelentős előhaladás történt. Ezt egyetlen mondatban így foglalhatnók össze: nem jár már vakon a színész. Politikai öntudatosítási folyamat indult meg a színészek között s ez természetesen rányomja bélyegét alkotásukra is. A múltbéli fölüenyekedő, fölületes, néhány trüffel, hatásos fogással dolgozó színészek közül sokan ma már komoly elmélyüléssel dolgoznak. A legjava rendezők komoly ideológiai előkészítést végeznek, szemináriumszerűen dolgozzák fel a darabokat. A színész

Az utánpótlás

Az új elemek megerősödésében, kiteljesedésében nagy jelentőséget van a Művészeti Főiskola szini tagozatának is. Az itt nevelődő színészi és rendezői káderek adják meg a szükséges utánpótlást. A kolozsvári színház egyik szerepe éppen az, hogy munkateret, gyakorló helyet ad a fiataloknak. Az idén már nyolc legfelső éves akadémistát és három rendező-jelöltet sorolt be tagjai közé, s azok tevékenyen részt is vettek a munkában. A színház és a Művészeti Intézet szini tagozata között ez az egészséges, szoros kapcsolat igen helyesnek és hasznosnak bizonyult.

A tagadhatatlanul eredményes, mennyiségi és minőségi javulást jelentő évad fő győngesége abban jelelhető meg, hogy még meglehetősen egyenlőtlen volt a teljesítmény. Néhány kiemelkedően jó teljesítmény mellett, voltak szürke és győngye előadások is. Ennek magyarázata mindenekelőtt abban keresendő, hogy nem minden darabot készítettek elő az új, alapos módszerrel.

A legsúlyosabb hiba azonban tárgy feltételekből ered. A színház akusztikájáról van szó, ami valóban tűrhetetlenül rossz. A színész estéről-estére tragikus harcot kénytelen folytatni, hogy alakítása eljusson a közönségig. A rossz akusztika valószínűleg függőnyt húz szinpad és nézőter közze s csak a legnagyobb erőfeszítéssel, a legmélyebb színészi átéléssel, a szinpad beszédtechnika tökéletes ismeretével tudja a színész megteremtteni a kapcsolatot a közönséggel. Azt szokták mondani, hogy Kolozsvárnak a legridegebb a színház közönsége. Nos, ez a ridegség a színházépület konstrukciójában rejlik s ez az, amin a legsürgősebben kell segíteni.

Ezzel a módszerrel színházunk legjobbjai a szovjet színház utját járják, mely a színészt tudatos al-

Az UTUNK

uj száma tanulmányt, verset, novellát, rajzot szentel Puskin 150 éves születési évfordulóján a nagy orosz forradalmi költő emlékének. Szentimrei Jenő és D. Blagoj mélyenszántó tanulmányain kívül Sós Lajos Puskin tárgyú novellát ír a számba, melyben Nyekraszovnak Puskinról szóló versét és több gyönyörű Puskin verset is olvashatunk. A nagy gondnal összeválogatott Puskin anyagot László Gyula rajza teszi teljessé.

Kiemelkedő eseménye az új számnak Gáll Ernő egyetemi tanárnak „A kulturális forradalom kérdései a Román Népköztársaságban” című írása. E cikkében Gáll Ernő teljes, összefoglaló képet ad kulturkérdéseink mai állása mellett, arról a fejlődési vonalról, melyen kulturéletünk máig átmnt. Leszögezi a tanulmánál is, melyen kulturéletünk máig átmnt. Leszögezi a tanulmány, hogy kulturforradalmunk legfontosabb vívmánya a tanügyi reform, mely megváltoztatta iskoláink szellemét és összetételét. E reform legnagyobb vívmánya viszont a marxizmus-leninizmus hevonulása iskoláinkba. A tömeges kulturális felemelésének kérdését is kielemezi a cikk. E felemelés Lenin utmutatásai alapján történik. Idéz Chisenovschi beszédéből: „A népünk által megvalósított forradalmi átalakulások következményeként végbement kulturális és művészi fejlődést a Párt állandó vezetésével vívott, egyre élesedő osztályharcban és a szovjet kultura nagyfoku támogatásával értük el.”

Az „Utunk” másik kiemelkedő tanulmányát Balla Ernő írta Eminescu mai jelentőségéről. E cikkben az író világos képet ad a nagy román költő ideológiai és politikai álláspontjáról. Eminescun, aki lelkesedéssel üdvözli a párisi komünt, nem azért volt pesszimista, mintha nem hitt volna a proletáriátus győzelmében — hangzik a cikk megállapítása — hanem a pesszimizmus a költő negatív állásfoglalása volt az adott társadalmi viszonyokkal szemben.

Az államosítás évfordulójáról Robotos Imre és Fischer Albert, a kolozsvári UNIREA acélgár munkásigazgatója emlékezik meg eleven színekkel.

A lap irodalmi részének gerince Bonezos István munkáiról nagylelkesítő novelláin. A versok köztött a Puskin-verseken kívül: Vohmencov, Dolmatovszkij, Eminescun, Salamon László, Szemlér Ferenc, Szász János és Márkus György neveit találjuk. Köhltős Béla Csiki naplója, Marosi Péter Márton Aronról szóló leleplező cikke, Molter Károly, Nagy Pál, Guzner Miklós, Aszódi János, Kelomen Béla, Bodor Tamás, Mikó Ervin és Marton Lili írásai egészítik ki az Utunk új számát.

Mit tartalmaz az adóhátralékok törléséről, illetve csökkentéséről szóló törvény?

Megjavítják a kenyér minőségét

Az adó- és illeték-hátralékok, valamint adóügyekben kirótt pénzbírság törléséről, illetve csökkentéséről — mint lapunk előző számaiban jelentettük — rendelet-törvény jelent meg.

A lakosság egyes rétegeit érintő adó, illeték, késedelmi kamat és adóügyben kirótt pénzbírság törlése, illetve csökkentése újabb lépést jelent népi demokratikus államunk egészséges pénzügyi politikájának útján. A törlésnek, illetve csökkentésnek a törvény értelmében több célja van, mégpedig:

1. A múlt rendszerei által okozott igazságtalanságok megszüntetésével mentesíteni a városi és falusi dolgozókat a múlt nyomasztó adóterheitől.

2. A munkásosztály és a dolgozó földművelés szövettségének megerősítésével, valamint a szövetkezetek megszilárdításával szélesíteni a szocializmus építésének útját.

3. Megteremtteni a bizalmat az ideiglenes bizottságok iránt, amelyek adóügyi téren ujonnan létesített pénzügyi ügyosztályaik révén tevékenykednek. Ezeknek a rájuk váró fontos feladatoknak teljesítésére minden őket akadályozó teherrel mentesülve kell munkához látniuk.

4. Az adók idejében történő kiegyenlítésével megszilárdítani az adóügyi fegyelmet.

Mit tartalmaz a törvény a dolgozó földművesek részére?

Az új törvény értelmében törlik a falusi szegényföldművesek 1949 január 1-ig esedékes bármilyen adó- és illeték-hátralékát, az ezekből származó késedelmi kamatot, valamint az adóügyben kirótt pénzbírságot.

A törvény szegényföldművesnek tekintti azt a földművest, akit az

1948. évben összjövedelme után 1000 lej összegig adóztattak meg.

A falusi középföldművelés 1949 január 1-ig esedékes adó- és illeték-hátralékait 50 százalékkal, az adóügyekben kirótt pénzbírságokat és késedelmi kamatokat pedig teljes egészükben törlik.

fehér kenyeret csak formákban szabad készíteni és 1 kiló kenyérhez 720 gram fehér lisztet kell hozzáadni. Ezt a kenyeret csak kórházi betegek és bölcsődék részére készíthetik a kereskedelem és élelmiszer-minisztérium által megállapított szabályok szerint.

A kenyérgyárak és pékségek a kereskedelmi és élelmiszer-minisztérium által megállapított szabályok szerint a szabadforgalmu lisztből zsemlyéket, kifliket, piteket stb készíthetnek.

A fizetéses alkalmazottakra vonatkozó engedmények

A rendelet-törvény értelmében törlik a munkások és tisztviselők 1949 január 1-ig esedékes házaadó hátralékait, az ebből származó késedelmi kamatokat és pénzbírságot abban az

esetben, ha egyetlen lakóházas ingatlannal rendelkeznek, amelyet csak saját és családjuk részére lakásként használnak.

A kisiparosok adóelengedése

A törvény hatodik szakasza értelmében, törlik azoknak a kisiparosoknak az 1949 január 1-ig esedékes mindennemű adó, illeték, késedelmi kamat és adóügyben kirótt pénzbírságot, akik egyedül vagy pedig csak velük egy háztartásban élő családtagjaikkal — apa, anya, feleség vagy gyermekek — és legfeljebb egy tanonccal dolgoznak.

A kisiparosok 1949 január elsejéig esedékes és az iparuk gyakorlásából származó jövedelmek utáni adóhátralékait az illetékes ideiglenes bizottság esetéről-esetre a következők

szerint csökkentheti:

1. 1—50 százalékkal a legfeljebb 5 alkalmazottat foglalkoztató kisiparosoknál.

2. 1—30 százalékkal az 5—10 alkalmazottat foglalkoztató iparosoknál.

3. Az 5 alkalmazottat, valamint az 5—10 alkalmazottat foglalkoztató kisiparosok 1949 január 1-ig esedékes bármilyen adóügyből származó pénzbírságát és késedelmi kamatát az illetékes ideiglenes bizottság 1—95 százalékkal csökkentheti.

A szabadfoglalkozásuak adócsökkentése

A szabadfoglalkozásuaknak, foglalkozásuk gyakorlásából származó jövedelme után és 1949 január 1-ig esedékes adókat az illetékes ideiglenes bizottság esetéről-esetre 1—50 százalékkal csökkentheti. A bármilyen adóügyből származó pénzbírságot és késedelmi kamatot, amely 1949 január 1-ig esedékes 1—95 százalékkal csökkenthetik.

A törvény bármilyen szövetkezet 1949 január 1-ig esedékes adó- és illeték hátralékait, késedelmi kamatját és minden adóügyből származó pénzbírságát törli.

A fenti adó- és illeték-hátralék tör-

lések, illetve csökkentések az adókönyvekben szereplő és ki nem egyenlített összegekre vonatkoznak. Az adóügyből származó és ezen törvény értelmében törölt pénzbírság kivételével egyidejűleg folyamatba tett büntető eljárást hivatalból megszüntetik.

Az adó és illetékek törlésére, illetve csökkentésének vérehajtására vonatkozó munkálatokat 1949 augusztus 1-ig be kell fejezni. A rendelet-törvény alkalmazására a pénzügyminisztérium rendelkezéseket ad ki, amelyeket közölnek a Hivatalos Közlönyben.

Megjavítják a kenyér minőségét

A Hivatalos Közlöny hétfői számaiban megjelent a minisztertanácsnak az őrlés, a kenyérszítés, valamint egyéb tézstaneműek gyártásának szabályozásáról szóló rendelet.

A rendelet értelmében a hadsereg, a városi és ipari központok lakosságának őrld malmok hektoliterenkénti 75 kilogramos búzából 94 százalékos egységes lisztet, 6 százalék korpát kötelesek kiörlni, a hektoliterenkénti 68 kilós rozsból 85 százalékos egységes lisztet és 15 százalék korpát kötelesek örlni. A 18 százalékos nedvességtű tengeriből 90 százalék méltalást kötelesek kiörlni, a többi pedig korpá.

A szabadforgalmu búzát, rozst, zabot, vagy tengerit a termelő, vagy pedig a saját háztartása céljára vásárló személy bármelyik malomban

általára kért százalékban öröketni meg.

A búza, a rozs, a zab és a tengeri búza saját célra való örlésének díját csak természetben lehet fizetni, az intézmények és az állami birtokok pedig pénzben fizetnek.

A kenyérgyárak és a pékségek a búzalisztből a következő kenyéret készíthetik:

a) a 94 százalékos egységes lisztből, vagy 58 százalékos őrlésből származó fehérlisztből készített kenyéret, amely esetben 1 kilogramm kenyér készítéséhez 650 gram lisztet kell hozzáadni, ha a kenyéret formában készítik el és 1 kilogramm kenyérhez 710 gram lisztet kell hozzáadni abban az esetben, ha forma nélkül készílik a kenyéret.

b) A 30 százalékos őrlésű lisztből

Ismeri már a nép Márton Áron fullajtárait?

Kik szorgják körül a demokrácia ellenes írgató körútján Márton Áront?

A Gyimesvölgyében táj és ember még ma is a levitézlett nagytőkés rendszerek haszonéhes gazdasági politikájának pusztítását nyögi. Nem lehet véletlennek tudni be azt, hogy a tervszerű rablógazdálkodással nyomorba döntött nép soraiban gyökeret vertek a babonák. Különösen akkor, amikor ezeket még az egyház néparúló elemei is terjesztették, hogy így a tudatlanságon és a nyomoron keresztül érvényesítsék népellenes

befolyásukat. Most, Márton Áron, a néparúló katolikus püspök és a vele egyhuron pendülő cimborái ismét demokráciaellenes izgatásra használják fel utjukat.

De Gyimesvölgye népe nyitott szemekkel figyeli Márton Áron tetteit és megjegyzi azt is, hogy kik sorakoznak most fel a főpapi palást árnyékában, kik azok, akik a nép érdekei ellen agitáló Márton püspök lovagi kíséretét képezik?

Pálinkás hittérítőb

A püspök bérmautájának személyes fuvarozója Tankó Imre Veres. Az imrédysták helyi szervezetének főembere volt. Az imrédysták Tankó házában rendezték be szervezeti helyiségüket. Mint községi bíró, Tankó osztogatta a pecsétes irásokat azoknak a nagybirtokosoknak, akik valamilyen hazug jogcímekkel el akarták vonni birtokukat a szegénységnek földet osztó reform elől.

Márton Áron az egyházban nem a szegények érdekeit képviseli, hanem a gazdagokét. Ez nyilatkozik meg az egyházi tanácsok összeállításában is, amelyeknek tagjait csak a vagyonos parasztokból válogatják össze. A hívek gyülekezőhelye itt, a község három korcsmája. Pálinkázás közben itt toborozzák a híveket püspöküknek és a leitatott embereket itt bérellek fel népellenes cselekedetekre. A három korcsmá, három fővezére Bodor János, Ladó János és özvegy Fazekas Bélámé, valamennyien a nyomorgó gyimesi dolgozó nép verejtékén hízta dagadtára — és most minden okuk meg van arra, hogy kegyes püspökük felhajtói legyenek. Itt folyik a lélekmérgezés.

Az aszályos évek keményen sújtották a vidék dolgozó népét. Emarék korpáért, egy zacskónyi kukoricalisztért a harmadik határba is elyalogoltak az emberek, hogy ételről síró gyermekkel kinyját enyhítsék. Gazember az, aki az éhez emberek nyomorából a maga sz-

most a püspöknek. Hogy miért, azt jól tudja a nép. Tankó János Jancsi és elődje, Póra Bokor, a volt megyebíró, tüzzel-vasal beszedte a képét, még az éhez néptől is. Aki nem fizetett, azt lelke elkarhózáásával fenyegette meg. Visszont Márton püspök szemét hunyt afelett, hogy ezek a népnyzó, falu szegényei az egyházi szertartásokat és az egyházi intézményeket arra használják fel, hogy a dolgozó népet még egyházi alapon is kizsákmányolják.

Tevékenyen buzdálkodik Márton Áron püspök körül a gyimesfelsőlóki szövetkezet sikkaszó és család volt vezetősége, akiket a néphumor: „Szent szövetség részvénytársaság”-nak nevezett el.

Most a püspöki futár volt a csaló

Karda Dezső kereskedő, a szövetkezet kiebrudalt boltkezelője, most kereskparos küldönci szolgálattal kedveskedik a kulákokat, családokat tolvajokat és egyéb népnyzókat támogató püspöknek. Személyesen rohángaszta végig a falut és egyházi átokkal fenyegette meg azokat, akik nem akartak a püspök elő kézcsockora járulni. Rövid szövetkezeti multja alatt a szövetkezet raktárából a szegényparasztok pénzén összeszedett áru eltűnt. A szövetkezet tünkrement, de a buzdó templomjáró Karda jól meggazdagodott.

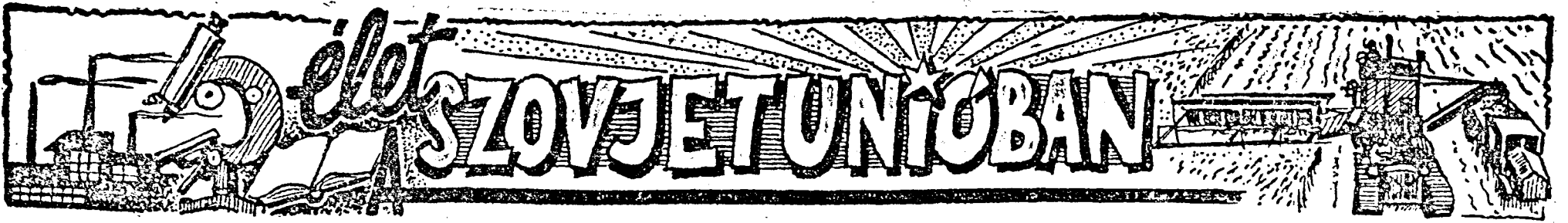
A gyimesfelsőlóki római katolikus egyházi tanács világi tagjainak népnyzó szentszövetségének Istápolója Antal József plébános, aki maga sem nevezhető a nép papjának, inkább a nép uszorásának, mert igen csunya szerepet töltött be az egyházi pénzén dolgozó és a székely szegénység tömegeinek feje felől a házat elárvereztető Transilvania bank piszkos ügyleteiben. Adott a jó pap minden embernek ajánló levelet a bankhoz, hogy kölcsönt kapjon, de a feltételek olyanok voltak, hogy a kölcsön után rövidesen meg is perült a dob a szegény székely háza

most a püspöknek. Hogy miért, azt jól tudja a nép. Tankó János Jancsi és elődje, Póra Bokor, a volt megyebíró, tüzzel-vasal beszedte a képét, még az éhez néptől is. Aki nem fizetett, azt lelke elkarhózáásával fenyegette meg. Visszont Márton püspök szemét hunyt afelett, hogy ezek a népnyzó, falu szegényei az egyházi szertartásokat és az egyházi intézményeket arra használják fel, hogy a dolgozó népet még egyházi alapon is kizsákmányolják.

Tevékenyen buzdálkodik Márton Áron püspök körül a gyimesfelsőlóki szövetkezet sikkaszó és család volt vezetősége, akiket a néphumor: „Szent szövetség részvénytársaság”-nak nevezett el.

főlött. A bank tisztesen vágta zsebre a kölcsön összegét és elárvereztet értékekből. Legtöbb alkalommal maga a bank vásárolta meg azt potomáron. Így szerezte a jó plébános is csiksomortányi földbirtokát, amit most testvérei használnak.

Igy fest Márton püspöknek, a kegyes főpapnak székelyföldi bérmautja, amelyen nagygazdák, családok kereskedők és egyéb, a dolgozó nép zsrján élősödő szélhámosok szolgáltatták a püspök diszkrdretet, akik azt remélik, hogy minél hangosabban, annál jobban tudják majd kamatoztatni az ujonnan nyert püspöki áldással is megszentelt gazságalkat. Azonban tévednek, mert a gyimesi és az egész Székelyföld dolgozó népe figyelő szemekkel méri fel a püspök és a körülötte hangoskodó tetteit és semmiesetre sem fogja követni Márton püspöknek és bandájának útját, mely amerikai gazdák akarata szerint a nyomorba és pusztulásba szeretné újra dönteni a világot.

Egy szovjet falu költségvetése

A körzeti központtól mintegy 25 kilométerre a Kubán-folyó jobbpartján terül el a 10 ezer lakosú Vaszurinszkaja kozák falu.

A Nagy Honvédő Háború idején a falu 6 hónapig a német fasiszták megszállása alatt állott. A megszállás súlyos károkat okozott, a náci banditák felgyújtották a falu négy iskoláját, a kórházat, az orvosi közrendelőt, a vasútállomást, a klubot és a kolhozok ügyviteli épületeit. Hat év telt el a kozák falu felszabadulása óta. A falusi tanács, amelynek élén Nikita Kosztyenko képviselő, a volt tiltóintézmény áll, ez alatt az idő alatt hatalmas tevékenységet fejtett ki. A falusi tanács körzetébe tartozó hat kolhozot teljesen újjáépítették. Ugyancsak újjáépítették a lerombolt négy iskolát, az egészségügyi intézményeket, a klubot, a könyvtárat, a tejjeldolgozó üzemet, valamint a gépdőljárat. Ezenkívül a falu központjában szép hatalmas parkot létesítettek.

Ezeket a beruházásokat a helyi tanács költségvetéséből fedezték, ugyancsak a költségvetésből irányoztak elő megfelelő összeget a szállóthoz és az állategészségügyi központ építésére. Mindkettő már meg is kezdte működését. A költségvetésből az előirányzott összegek segítségével megjavították az utakat, a központi vízvezetékét stb. A falu több negyedének utcáit aszfalttal burkolták be és villanytelepet építettek.

MIBŐL ÁLL EGY HELYI SZOVJET KÖLTSÉGVETÉSE?

A falusi szovjet kezeli az erdőket, a kőbányákat, és agyagbányákat. Az erdőkiérmelésből, valamint a bányák ügykezeléséből származó haszon egyrésze a falusi tanács költségvetését képezi. A költségvetés bevételi forrásaihoz tartoznak még a különböző intézmények és kereskedelmi szervek által fizetett lakbérek is.

A helyi tanács nagy súlyt helyez az ipari termelés fejlesztésére. Két szövetkezet foglalkozik téglá, kerámiákkal és villamosági cikkek gyártásával. Egy szakkombinátum sztalos árut, lábbelit és szabászi cikkeket gyárt. Ezek a vállalatok jövedelmét adó fizetnek a helyi tanácsnak. A falu területén ezenkívül vendéglő, teázó és két kiskereskedés fizet kereskedelmi adót.

A múlt évben a falu lakosai 600 ezer rubelt jegyeztek államkölcsönre. Ebből az összegből 12 ezer rubel a helyi tanács költségvetés céljaira jutott. Ebből építették újra a klubot, hozták rendbe a vízvezetékét, bővítették ki a rádióközpontot központot stb.

A helyi tanács pénzügyeit Szemen Revkov könyvelő vezeti. A könyvelő hatalmas könyvet tart asztalán, melynek borítólapján ez a felírás áll: „Vaszurinszkaja helyi tanácsnak költségvetése.” A könyvben Szemen Revkov könyvelő alábbi jelentése olvasható:

„Evről-évre növeljük a helyi költségvetés fedezésére szolgáló pénzelőirányzatokat. Idén a tanács közgyűlése jóváhagyta a községi és kulturépitkezések új tervét. A költségvetés 35 ezer rubel összeget irányoz elő az utak és lakóházak újjáépítésére. Majdnem ugyanilyen összeget juttatunk az iskoláknak, új tanszerek beszerzésére és könyvtárak kibővítésére. 37 ezer rubelt irányozunk elő a klub, a szállóthoz és az állategészségügyi központ kibővítésére. A községi építkezések előirányzatait, a tavalyhoz viszonyítva 50 százalékkal emeltük.”

A helyi költségvetési összegeken kívül a község jelentős pénzügyi forrásokat kap közpénzekből a körzeti és a köztársasági költségvetésből. Ezekből az összegekből biztosítják a kórházat és a községi közrendelő fenntartását, fizetik a tanítókat és fedezik a takarékpénztár, a posta és a gyógyszerár költségeit.

A kolhozok maguk is hatalmas összegeket fordítanak saját közintézményeik építésére. Az „Ivkov” kolhoz rövidesen új villanytelepet helyez üzembe. A körzet másik öt kolhozában malomokat, állattenyésztő telepeket, téglagyárakat stb. építenek.

A Sztálini Ötéves Terv harmadik évében a falu a gazdasági élet minden ágában elérte a háború előtti színvonalat, sőt egyes ágakban azt is szárnyalta.

A bőséges termés érdekében

A komszomolista diákok támogatják a kolhozparasztoikat

A Krasznójarszk körzetében lévő Brejno középiskolája, melyben a „Zaveti Iljics” artek kolhozparasztjainak gyermekei tanulnak, szép példát mutatott, hogyan támogatják a diákok a bőséges terméseredményekért harcoló kolhozparasztoik munkáját.

A múlt év elején E. Kolzacsinszki, a tartományi tanács végrehajtóbizottságának elnöke a kolhozparasztoik feladatánál tüzte a bőségesebb terméseredmények elérését. Különösen azt szorgalmazta, hogy 6 hektár területen az eddiginél jóval nagyobb burgonyatermést biztosítsanak. Ennek a feladatnak teljesítését Kajcsuk, a középiskola kiváló diákjának vezetése alatt álló komszomolista brigád vállalta magára.

A tanítók kollektívája elhatározta, hogy támogatja a Kajcsuk által kezdeményezett szocialista versenyt és a komszomolista brigád támogatására külön diákcsoportot szerveztek.

Télen, ez a munkaversenyben álló diákcsoport ötszáz kiló hamu felhasználásával a burgonyatermelésre szánt egész területen összegyűjtötte a havat. Tavasszal a diákok segédkeztek a föld megművelésében, kiválogatták és csirgáztatták a burgonyát, nyáron pedig gondoskodtak a föld trágyázásáról és a burgonya megkapálásáról. A diákok korlátlanul alkalmazhatták miczurinista mezőgazdaságtudományi ismereteiket és ennek tulajdonítható, hogy Krasznójarszk vidékén eddig példát nélkül álló, hektáronkénti 4.888 kilós burgonyatermést értek el.

A tartományi szovjet kezdeményezésére, ebben az évben a vi-

dék többi kolhozában is népszerűsítik a diákcsoport nagyszerű munkamódszereit és tapasztalatait. A miczurinista diákok csoportja elhatározta, hogy ugyanilyen módszereket alkalmazza, rendkívül bő kölestermés elérésére törekszik.

A sztahanovisták és észszerűsítők

ujabb nagyszerű sikerei

Alexandr Csutkih kezdeményezésére a „Legjobb Minőségű Brigád” cím elnyeréséért megindult szocialista verseny egyre nagyobb lendülettel bontakozik ki és lassanként átfogja az ipar, a mezőgazdaság és a szállítások minden ágát.

Egyedül csak a könnyűiparhoz tartozó üzemekben 320 ezer munkás, több mint 30 ezer brigád vesz részt a minőségért folyó szocialista versenyekben. A krasznójarszki kombinátumban, ahol a „Sztálin-díjas” Alexandr Csutkih is dolgozik, a gyapjúfésülő osztályok termelvényének 99 százaléka ma már a legjobb minőségű árut adja és a szövőüzemek termelése pedig 98 százalékkal finom minőségű árut állít elő. Ebben a textilipari kombinátumban eddig 94 munkabrigád nyerte el a „Legjobb Minőségű Brigád” címet.

A sztahanovista kollektív munkamódszereket Nikolaj Rossziszki, a moszkvai „Kalibr” üzem híres sztahanovista mestere, saját gyári osztályát maga szervezte meg. Ezen az osztályon Rossziszki irányítása mellett megszervezték a mikrométerek szériagyártását, bevezették a 24 órás munkagrafikonot és gondoskodtak az üzem munkásainak műszaki továbbképzéséről is. Az észszerű és sztahanovista munkamódszerek folytán a mikrométer termelése megtízszereződött. Az üzem dolgozói most azért harcolnak, hogy az üzemet teljesen sztahanovista módszerre állítsák át.

A szerszámgyárban sztahanovista iskolát létesítettek, amelyet az ugyanazon a szakmához tartozó más üzemek dolgozói is látogatnak. Ezek az iskolák nagyszerű lehetőséget nyújtanak az élmunkások tapasztalatainak népszerűsítésére. Az egyik to-

vábbképző sztahanovista iskola vezetől, Arhangelszki és Galesenko vasesztergályosok a „Linotip”-üzem gyors fémfeldolgozó mesterei három hónap alatt Leningrád üzemének 296 vasesztergályosát tanították be sztahanovista munkamódszereikre.

A Zsuzsno—Donec vasútvonal alkalmazottai, a sztalinói vidéki szénbányák munkásai, a vasipari, kémiai és szállítványozási üzemek dolgozóival együtt szocialista munkaverseny megállapodást kötöttek. A szocialista verseny során jelentősen csökkentették a vagonok tolatási idejét, mutatókhoz kötötték, meggyorsították az áruszállítást és a különböző iparvállalatoknál tökéletesen megszervezték a szállítási rendszert.

A Verh-Izszecak vasipari üzemek osztályán, ahol Petr Zajka az egyéni megtakarítást feltüntető „egyéni könyvecskék” bevezetésének kezdeményezője is dolgozik, több, mint 4 millió rubel összegű megtakarítást értek el. Merzleakov a kuznyeci vasipari kombinátum acélöntőjének egyéni megtakarítást feltüntető könyvecskéjéből kitűnik, hogy ez a kiváló élmunkás 8000 tonna fémelt termelt a terven felül. A Moszoo, a „Zlatovsztovszki” kohóüzemek munkása, már 1949 április 7-én teljesítette a fémtermelés öt éves tervének red irányú teljes előirányzatát.

Moszkva a kertek és a terek városa

A szovjet főváros nagy átépítési tervében jelentékeny szerepet játszik a „virágos” Moszkva” kérdése. A cél az, hogy a fővárosban minél több park, minél több fával és virággal beültetett térség legyen. A terv végrehajtását már jóval a Nagy Honvédő Háború előtt megkezdtek és a Sztálini Ötéves Tervnek során a moszkvai terek számát jelentékenyen növelték és a főváros körül valódi kertvárosokat építettek ki.

A háború befejezése után még nagyobb lendülettel indult meg a parkosítás. A háborút követő három év alatt 143 új tér és park létesült a szovjet fővárosban és ezekben 800 ezer fát és több mint 4 millió bokrot ültettek el. A parkok területe meghaladja a 8 ezer holdat.

A fásítás megvalósította a szovjet főváros képét. A Kreml közelében gyönyörű virágos park keletkezett s ezt a Szovjetunióban található legszebb virágos szin-

pompája teszi ékessé. A Gorkij-utca, Moszkva főutcája, mindkét oldalán hatalmas hársfasorok teszik árnyékosá az utat. Ezeket gyökereitől és földesztől gépek segítségével emelték ki és hatalmas lódkákban Moszkvába szállították és emelődarukkal „ültették” el. A gyarak leggyakrabban a parkok létesítésére és a gyarak dolgozói munkaszünetében a parkok fájának hiús árnyékában nyugszanak.

A szovjet kormány jelentős anyagi támogatással járul hozzá Moszkva átépítéséhez. Az elmúlt évben erre a célra 19 millió rubelt fordított. Ebben az évben már az utcák és terek további fásításán és virágosításán túl sor került 60 utca lakóháza udvarainak a fásítására is. Az egész fásítási terv során ebben az évben a kormány a főváros tereinek és utcáinak 230 millió rubelt fordít és további 900 ezer fát ültetnek.

Csaló és tolvaj szövetkezeti vezetőket leplezett le a szövetkezeteket újjászervező bizottság

SZATMÁR — A szövetkezetek megyei ideiglenes bizottsága megkezdte munkáját és a szervezőbizottságok megbízottai munkáit tartották Szatmáron. Az ülésen elhangzottakból kiderült, hogy a múltban a szatmármegyei falusi szövetkezetekben a nagygazdák és üzérkedők vitték a vezető szerepet.

A kiküldöttek rámutattak arra is, hogy a szatmármegyei szövetkezetek ellátása sok kívánnivalót hagyott maga után. Az *avasföldfalvi „Speranku”* szövetkezetnél 536.000 lej hiányt találtak. A *terepi* szövetkezetnél még a könyvszakértők sem képesek megállapítani, hogy a volt vezetők mennyit loptak el, mert a szövetkezetben évek óta nincsen rendszeres könyvelés. *Avasújváros* szövetkezeti vezetői 161.000 lejjel, a *komorzáni* szövetkezet és a *kányaházi* szövetkezet vezetői 50.000—50.000, a *halmi „Libertatea”* szövetkezeté pedig 66.000 lej hiányt mutatnak ki.

Más községben a megérkezett árut a szövetkezet nagygazda vezetői éjjel egyszerűen hazavitték és másnap azt jelentették, hogy azt „ismeretlen tettesek” ellopták. Így játszották ki a szegényparasztságot és annak rovására ellátják magukat olcsó áruval.

Volt község, mint *Szamosveresmart* is, ahol a szövetkezet vezetője maga a dolgozó nép zavarta ki a faluból, mert goromba volt a szegényekkel és a beérkező áru a vele cimboraságban álló nagygazdákhoz osztozta ki. *Fonácson* az ellenőrök a hiányok mellett megállapították azt is, hogy amíg a község papja 18 méter vásznat kapott, addig a falu dolgozói még egy métert sem kaptak.

A szövetkezetek volt vezetői közül a bűnösöket népbíróóság elé állítják. A szövetkezetek újjászervezésével felszámolják a bűnös múltat, amelyben a szövetkezetek a dolgozó parasztság kizsákmányolásának és kifosztásának eszközeivé váltak ahelyett, hogy eredeti céljuk szerint a dolgozó nép javát szolgálták volna.

Szamosujvári vendégek

Ördögösfüzesen

SZAMOSUJVÁR. — (Levelezőnk írja.) A szamosujvári technikai és gazdasági szakiskola román és magyar tagozatának ARLUS tagjai Ördögösfüzesen vendégszereltek.

Ez a látogatás a falu és a város közötti kapcsolatok kiépítését segítette elő és ugyancsak hozzájárult a falu kulturális színvonalának emeléséhez is. A műsor anyaga, az ügyes szereplők teljesítménye színvonalas szórakozási lehetőséget nyújtott a komolyabb művészet iránt érdeklődő dolgozó földművesek számára.

A szamosujvári diákság azal az érzéssel vett búcsút a falutól, hogy munkája nem volt eredményes, és mind a két részből — úgy a falu, mint a város részéről — meggyőződésé érlelődött az, hogy a város és a falu nem lehetnek egymás nélkül, mert csak közös erővel érhetik el a szocializmus megvalósításának célját.

SZARKA IRÉN

Értéke

Frontul Plugarilor

a dolgozó földművesség naplapja június 10-i számában megjelent „Két termés egy év alatt” című cikkében:

„Két termés egy és ugyanazon területről hazánk egyes részein — különösen a kertészeknél — megszokott dolog.

A tarló-takarmánytermelés, a korai burgonya után őszi káposzta ültetése, lóhere vetése a szalmánövénnyel együtt — mind azt igazolják, hogy egy esztendő alatt ugyanarról a területről két termést lehet betakarítani. Különösen azokon a területeken, ahol nyáron nem kell az aszálytól tartani, ahol elegendő csapadék esik, vagy öntözhető földek vannak, feltétlenül szükséges, hogy az évi két termést meghonosítsuk.

A jó termés elengedhetetlen feltétele: a földnek trágyázással történő termékenyítő előkészítése.

Hogy két termés hozamot elérhessünk, feltétlenül olyan növényeket kell ültetnünk, amelyek tavasszal kerülnek megművelésre és amelyeknek beérése idejében felszabadítja a földet, hogy helyébe más növényt ültethessünk. A völgyek termékeny síkságait, azokat a területeket kell erre a célra igénybe venni, ahol a víz közelebb van a föld szintjéhez és ahol a föld megfelelő nedvességet tartalmaz.

Mindazon növények után, amelyeknek termését júniusban betakaríthatjuk, újabb vetésre, újabb ültetésre nyílik alkalom. Így a korai burgonya után őszi káposztát, ellenni való ugorkát, zöldbabot, és zöldborsót termelhetünk. A hagyma és fokhagyma sorok között — kerüljenek azok zöld állapotban fogyasztásra, vagy hagyjuk őket megszáradni — paradicsomot ültethetünk, amely a hagyma kiszedése után magától is fejlődik.

Nyári káposzta után jó, ha babot, vagy borsót vetünk, mert ősszel mindkettő igen keresett cikk. Így tehát minden helyen, ahol csak lehet, mindent el kell követni, hogy a földet minél jobban kihasználhassuk, hogy két termést takaríthassunk be — fejezi be cikkét a Frontul Plugarilor.

Munkában a torda-aranyosmegyei ideiglenes bizottság:

A hidak és utak újjáépülnek,

880 hektár új erdősítés befejezést nyert

TORDA. — (Tudósítónktól.) Az ideiglenes megyei bizottság rövid működése alatt már eddig is nagymértékben felszámolta a közigazgatásban még mindig megbuvó bürokráciát.

Az átszervezési munkálatok után a megyei ideiglenes bizottság minden erejét a nyári mezőgazdasági munkálatok tervszerű végrehajtására vetette latba. Külön bizottságokat alakítva, a helyszínen adta meg a járásoknak és az egyes községeknek a szükséges irányítást és gyors, eredményes intézkedéseivel segítségére sietett a megye dolgozó földműveseinek. Így többek között gondoskodott arról, hogy minél nagyobb számú mezőgazdasági gép jusson a dolgozóknak, mozgósította a nagygazdák igéit és intézkedett a cseplőgépek előkészítésére.

Ezzel a munkával párhuzamosan megindult a közlekedési utvonalak és hidak kijavítása. Megkezdődött a *Torda—Topánfalva* közötti 85 kilométeres utszakasz rendezőhatára. Ezt a környező falvak dolgozói jól megszervezett önkéntes munkával látogatják. Az utépítési munkálatok egyre fokozódóbb ütemben folynak és így igen előrehaladt a *Ludas—Mezőzáh* közötti 15 kilométeres, a *Borév—Jára* és *Léta* közötti 20 kilométeres, a *Torda és Léta* község közötti 40 kilométeres utszakasz rendezőhatáranak munkálatai, melyekhez a szükséges nagymennyiségű kőanyagot már a helyszínen is szállították.

Az utjavításokon kívül az *Egerbég, Torda—Léta, Gabánd—Ludas* és *Borév—Jára—Tordaszenteszló* közötti utvonalak összes hidjainak kijavítása megkezdődött.

A megyei ideiglenes bizottság munkatervének fontos pontját képezi a nagytöltés rablógazdálkodás által kártott erdőségek újrafásításának munkálata. A letartott erdők helyén az esőzések lemosták a hegyoldalak termőföldjeit és nagy területeket tettek így terméketlenné. A gyors ütemben folyó erdősítés eredményeképpen addig már 880 hektárnyi terület az új erdőültetés munkálata befejeződött. A munka sikeréhez nagyban hozzájárult a Mezőgazdasági Szakszervezet tagjainak önkéntes munkavállalása, akik 1000 munkanapot dolgoztak és 270 hektár területen készítették elő a faültetést.

A megyei ideiglenes bizottság alkalmat talált arra is, hogy a megye halállományának feljavitásával is foglalkozzék. Így a *Runk-völgyben* pisztráng tenyésztélepet létesítettek és megkezdés a *Sajó-völgyében* egy új pisztráng tenyésztőtelep építését is. Ezekhez a munkálatokhoz a megye területén levő szervezett vadászok és halászok önkéntes munkával járulnak hozzá.

Ugyancsak a megyei ideiglenes bizottság tette lehetővé a RDNSZ bevonásával azt, hogy a megye területén 20 ideiglenes napközliothont létesítsenek, amelyekben 400 gyermeket tudnak ingyen ellátásban részesíteni és gondozni és így születőket teljes mértékben szabadabbá teszik a termelő munkára.

A nagykarolyi „Ardealul” olajgyárban

87 százalékkal túlszárnyalták az előirányzatot 1 százalék olajvesztéssel, mert

jól szervezték meg a munkát

NAGYKAROLY (Tudósítónktól) — A nagykarolyi állomás közelében lévő olajgyár füstölő kéményét már messziről látjuk és ahogyan közelünk a gyár felé, egyre jobban hallatszik a füstöt okádó gépek dübörgése. Ahogy kívülről nézzük az épületet, megállapíthatjuk, hogy itt nagy építkezési munkálatok folyhatnak, mert az épületek legnagyobb része még most is vakolatlan, holott az egyes épületek mellett a munkások nyoman újabb épületek emelkednek.

Az államosítások után az „Ardealul” új tervvel indult a termelés fokozására. A régi épületek és a benőttük lévő gépek nagyobb részben már nem feleltek meg a korszerű termelési követelményeknek és ezért a gyár munkásága elhatározta, hogy új olajprésszert és kőszínházat épít.

A többmillió munkálatokat pár hónap alatt elvégezték és sor kerül a gépek beszerelésére is. A munkálatok teljes befejezése mult év november 7-re készült el. Az „Ardealul” dolgozói eredményes munkával ünnepelehtették a szocialista forradalom napját.

Köztudomású dolog, hogy *Nagykarolyban* a vízzel való ellátás az üzemek egyik legfontosabb akadályaik közé tartozik. A zavarok elkerülése végett a gyár három óriási kutat ásott és így percenként 360 liter vizet tud magának biztosítani.

A vasuti sínpárok mellett, a gyár első részében, most épül egy 120 va-

gon termény befogadására alkalmas magtár. Ennek a 32 méter magas épületnek a tetején épül a viktartály, mely négy vagon vizet biztosít majd

Az értékes olaj nem vesztet kárba

— mondja *Barnovics Sándor*, a gyár egyik munkása —, mert két új kivonatolót szereltünk be, melyeknek segítségével kivonjuk a prés alól kikerült pogácsából a még benne lévő olajat és így csak egyszázalékos olajvesztésünk van.

Hasonlóképpen, a megtakarítás célját szolgálja a most épülő iparvágány is, amellyel a szállítási költségeket takarítja meg az „Ardealul”.

— A megkezdett építkezések és

Kétszer nagyobb a teljesítménye

jelenleg az „Ardealul”-nak, mint az államosítás előtt. Így tehát az építkezések és azok az erőfeszítések, melyeket a gyár munkásai a termelés érdekében kifejtettek, beszedes eredményekben tükröződnek vissza. November 7-től március 30-ig, a szocialista munkaversenyek keretében benut 87 százalékkal szárnyalta túl a gyár a termelési előirányzatot. Az építkezések miatt jelenleg a termelésnek esőkkön irányzata tapasztalható, de most is az előirányzat felett mozog.

A gyár ékezőjében jelenleg 80 munkás étezik. Egészségükéről az újonnan létesített gyári orvosi rendelőben gondoskodnak, ahol a pontok kétszer tartanak rendelőt. Hasonló célt szolgál az államosítás után épít-

és egyben a viznek ilyen uton való biztosítására is épül már a 10 méter magas hűtőtorny.

iparvágányunk bevezetése — mondja *Gombos István* munkásigazgató —, még ez év folyamán befejezést nyer, de újabb tervet dolgoztunk ki, amelyet öt évre állítottunk fel és ennek keretében már meg is kezdődött egy korszerű berendezésű olajfinomító építését és beszerelését. Az emlitetteken kívül még számos más megvalósítás vár ránk, mert célunk az, hogy a tremelést fokozzuk.

— mondja *Gombos István* munkásigazgató —, még ez év folyamán befejezést nyer, de újabb tervet dolgoztunk ki, amelyet öt évre állítottunk fel és ennek keretében már meg is kezdődött egy korszerű berendezésű olajfinomító építését és beszerelését. Az emlitetteken kívül még számos más megvalósítás vár ránk, mert célunk az, hogy a tremelést fokozzuk.

— mondja *Gombos István* munkásigazgató —, még ez év folyamán befejezést nyer, de újabb tervet dolgoztunk ki, amelyet öt évre állítottunk fel és ennek keretében már meg is kezdődött egy korszerű berendezésű olajfinomító építését és beszerelését. Az emlitetteken kívül még számos más megvalósítás vár ránk, mert célunk az, hogy a tremelést fokozzuk.

— mondja *Gombos István* munkásigazgató —, még ez év folyamán befejezést nyer, de újabb tervet dolgoztunk ki, amelyet öt évre állítottunk fel és ennek keretében már meg is kezdődött egy korszerű berendezésű olajfinomító építését és beszerelését. Az emlitetteken kívül még számos más megvalósítás vár ránk, mert célunk az, hogy a tremelést fokozzuk.

— mondja *Gombos István* munkásigazgató —, még ez év folyamán befejezést nyer, de újabb tervet dolgoztunk ki, amelyet öt évre állítottunk fel és ennek keretében már meg is kezdődött egy korszerű berendezésű olajfinomító építését és beszerelését. Az emlitetteken kívül még számos más megvalósítás vár ránk, mert célunk az, hogy a tremelést fokozzuk.

— mondja *Gombos István* munkásigazgató —, még ez év folyamán befejezést nyer, de újabb tervet dolgoztunk ki, amelyet öt évre állítottunk fel és ennek keretében már meg is kezdődött egy korszerű berendezésű olajfinomító építését és beszerelését. Az emlitetteken kívül még számos más megvalósítás vár ránk, mert célunk az, hogy a tremelést fokozzuk.

— mondja *Gombos István* munkásigazgató —, még ez év folyamán befejezést nyer, de újabb tervet dolgoztunk ki, amelyet öt évre állítottunk fel és ennek keretében már meg is kezdődött egy korszerű berendezésű olajfinomító építését és beszerelését. Az emlitetteken kívül még számos más megvalósítás vár ránk, mert célunk az, hogy a tremelést fokozzuk.

— mondja *Gombos István* munkásigazgató —, még ez év folyamán befejezést nyer, de újabb tervet dolgoztunk ki, amelyet öt évre állítottunk fel és ennek keretében már meg is kezdődött egy korszerű berendezésű olajfinomító építését és beszerelését. Az emlitetteken kívül még számos más megvalósítás vár ránk, mert célunk az, hogy a tremelést fokozzuk.

— mondja *Gombos István* munkásigazgató —, még ez év folyamán befejezést nyer, de újabb tervet dolgoztunk ki, amelyet öt évre állítottunk fel és ennek keretében már meg is kezdődött egy korszerű berendezésű olajfinomító építését és beszerelését. Az emlitetteken kívül még számos más megvalósítás vár ránk, mert célunk az, hogy a tremelést fokozzuk.

— mondja *Gombos István* munkásigazgató —, még ez év folyamán befejezést nyer, de újabb tervet dolgoztunk ki, amelyet öt évre állítottunk fel és ennek keretében már meg is kezdődött egy korszerű berendezésű olajfinomító építését és beszerelését. Az emlitetteken kívül még számos más megvalósítás vár ránk, mert célunk az, hogy a tremelést fokozzuk.

— mondja *Gombos István* munkásigazgató —, még ez év folyamán befejezést nyer, de újabb tervet dolgoztunk ki, amelyet öt évre állítottunk fel és ennek keretében már meg is kezdődött egy korszerű berendezésű olajfinomító építését és beszerelését. Az emlitetteken kívül még számos más megvalósítás vár ránk, mert célunk az, hogy a tremelést fokozzuk.

— mondja *Gombos István* munkásigazgató —, még ez év folyamán befejezést nyer, de újabb tervet dolgoztunk ki, amelyet öt évre állítottunk fel és ennek keretében már meg is kezdődött egy korszerű berendezésű olajfinomító építését és beszerelését. Az emlitetteken kívül még számos más megvalósítás vár ránk, mert célunk az, hogy a tremelést fokozzuk.

Miért nem tetszik a torna a sármási főbaptistáknak?

SÁRMÁS. — (Levelezőnk írja.) Az Ifjumunkás Szövetség helyi szervezetének tagjai lelkesen készülődtek az Ifjumunkás Kupa második fordulójára. A szervezeten belül igen szép tornabemutatóra készült egy leánycsoport. Az ifjumunkások részéről indított felvilágosító munka eredményeként egy, szervezeten kívüli álló lány, *Zsigmond Irén* is be-

lekapcsolódott a sporttevékenységbe. Az ifjak örömmel fogadták *Zsigmond Irént*. A főpróbán azonban megütözközve tapasztalták, hogy a leány nem jelent meg.

Az Ifjumunkás Szövetség helyi szervezetének titkára utánanézett *Zsigmond Irén* távolmaradásának okáról és arról értesült, hogy a leányt apja tiltotta el az Ifjumunkás Kupában való részvételtől. Kiderült ezután, hogy az apa nem önmagától, hanem *Virágosi Imre, Lukács Lajos* és *Sas Kelemen* baptista vezetők parancsára tiltotta el leányát a tornától.

Az Ifjumunkás Szövetség helyi szervezete ekkor elhatározta, hogy még fokozottabb mértékű felvilágosító munkát indít a népbuittók messterkedéseinek leleplezésére.

BUTASIU TIBOI

Egészségügyi előadásoka rendez a felvinci Vörös Kereszt

FELVINC. — (Levelezőnk írja.) Az elmúlt hó végén megalakult a Vörös Kereszt helyi szervezete, mely a községet 12 körzetre osztva, megkezdte a dolgozó tömegek bevonását az egészségügyi munkába.

A szervező munka kielégítő eredménnyel folyik a község dolgozó földművesei is egyre nagyobb tömegekben jelentkeznek a munkába való bekapcsolódásra. *Stevél Mária*, a tordai Vörös Kereszt kiküldöttje közvetlenül részt vett a szervező munka irányításában és megindításában.

Nagy érdeklődés előzte meg *dr. Tincu Félix* egészségügyi előadássorozatát, melynek első pontja a gyors segélynyújtással foglalkozott. A megkezdődött egészségügyi előadások jó látogatottságnak örvendenek és minden jel arra mutat, hogy a Vörös Kereszt munkája eredményes lesz.

SCHÖNAUER JÓZSEF

A falu kizsákmányolói ellen folytatott harcban, a dolgozó parasztság kezében erős fegyver

a „Falvak Népe”

Időjárás:

Az Atlanti-óceán északi részén tegnap este erős légnyomássalüvedés indult meg, melynek következtében a hűvös tengeri légtömegek beáramlása Közép-Európába, melyek a változókönyv esős időjárást okozták, lassan veszt erejéből és tartósabb javulásra nyílik kilátás a következő napokban.

Erdélyt tegnap átmenetileg meleg tengeri levegő árasztotta el, melynek felsiklása átvonuló esőt okozott. Kolozsváron délelőtt 21 fok, este 9 órakor 15 fok volt, a légnyomás 763 mm., emelkedő irányzatú. Az esti órákban újból hűvösebb tengeri levegő érkezett és helyenként zivatarok törtek ki.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS PÉNTEK DÉLIG: Mérsékelt, időnként élénkebb északnyugati szél, változó felhőzet időnként napsütés, spk helyen záporos, zivatar. A hőmérséklet ma csökken, holnap valószínűleg már ismét emelkedik.

A hét végére nyugodtabb, tisztebb időjárásra van kilátás.

BEVEZETIK A FÖLDGÁZT VIZAKNÁRA. A nagyszabedű ideiglenes bizottság elhatározta, hogy Vizaknára bevezetik a földgázt. A munkálatok fedezésére 40 millió lejt irányoztak elő. A dolgozók önkéntes munkájával nagyszabedű pénzt sikerült megakartítani. A munkát júliusban kezdik meg.

TÖBB MINT MASFÉLMILLIÁRD DOLLÁR deficitet zárul az amerikai Egyesült Államok költségvetése június 30-ig. A szenátus erre való hivatkozással további csökkentést akar eszközölni a Marshall-tervben előirányozott költségek csökkentésével.

AZ APROZAR KÖZLI A DOLGOZÓKKAL, hogy a mai naptól kezdve fizetési jegyzék nélkül árusítja a kőtés- és darabárakat üzleteiben és elárúsító helyein. Az Aprozarnak ez az újítása biztosítani fogja a szétosztási művelet gyorsabb lebonyolítását.

Lapinajdenos:

„Petőfi” Lap- és Könyvkiadó R. T.

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23

Telefon: 15-35

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31

Telefon: 19-11

Hírek

VILÁGOSÁG

Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. Soc. 2249 sz. alatt

Postatakarék-pénztári csekk-számla: 40.625

Szolgálatos

gyógyszertárak

JUNIUS 16-AN, CSÜTÖRTÖKÖN:

Az 1. számú állami gyógyszertár (volt dr. Goina), Szabadság-tér 34. szám, a 3. számú állami gyógyszertár (volt Higea), Mihai Viteazul-tér 32. szám, a 7. számú állami gyógyszertár (volt Pasteur), Trefort-utca 18. szám, a 8. számú állami gyógyszertár (volt Victoria), Horea-ut 47. szám és a 12. számú állami gyógyszertár (volt Kigyó), Budai Nagy Antal-utca 55. szám alatt.

A DEMOKRATA JOGÁSZOK NEMZETKÖZI SZÖVETSEGENEK kolozsvári alosztálya közli, hogy június 17-én 13 órakor a kolozsvári törvényszék épületében a 48. számú szobában Kiss Géza dr., a Bolyai Tudományegyetem tanára előadást tart „A jogalkalmazás módszere a szocialista és polgári jogrendszerben” címmel.

KÉTEZERHÁROMSZÁZ HADIROKANT NYARAL a tengeren és Herkulesfürdőn. Az első csoport, amely 166 tagból áll, már el is utazott Herkulesfürdőre. Június 13-án újabb 170 tagból álló csoportot irányítottak nyaralni.

* HÁZASSÁG. Német Mária és Dimény Ferenc június 18-án este 7 órakor tartják esküvőjüket az unitárius templomban.

HATSZÁZ DOLGOZÓ PARASZT látogatta meg a szilágypanáti állami gazdaságot. Ugyanazon a napon érkezett a gazdaságba a munkások látogató csoportja is. A gazdaság dolgozó műsoros ünnepélyt rendezett erre az alkalomra.

* HÁZASSÁG. Györke Erzsébet és Vizi Elek június 11-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— méltán és büszkén mondhatom, hogy amióta élek, ilyen pompás és meglisztelő fogadtatásban még nem részesültem. Mint munkás vagyok itt Szovjútán. A volt grófi és bojári villanegyedben szállásoltak be egy villába. Sokszor arra gondolok, hogy itt régen a munkásnak aligha akadt hely. Akkor hallgatni kellett a proli-nak.

Hogy ma itt vagyok, azt a Román Munkáspártnak kö-

Máskülönben nagyon jól vagyok,

szönhetjük... Egyébként nagyon jól telnek napjaink. Reggel 7-9 óráig reggeli, utána szórakozás, séta, fürdés, olvasás, írás, alvás és heti háromszori műsoros délután, táncsal egybekötve. Ebéd után 3 órától éjszaka 12 óráig

a zenét a rádió szolgáltatja. Sokan közülünk hangszerrel hozták magukkal és szórakoztatnak bennünket. Étkezésünk és ellátásunk kitűnő. Jobban már nem is lehetne.

Ezt a pár sort Vranaj Miklós, a Herbák János művek munkása írta Szovjútáról Szacs-vai József Deportáltak-utja 11 szám alatt lakó munkástársának. A levélhez nincs mit hozzáfűzünk. Ennél többet mi sem mondhatunk.

HATALMAS FELHÁBORODÁST KÉLTETT Finnországban Tanner, Linkomies, Rendel és Kivimaki finn háborús bűnösök szabadonbocsátása.

NAGYMENNYISEGŰ TELEFONHUZALT KAPTUNK legutóbb a Szovjetunióból. A Szovjetunió és a Román Népköztársaság közt létrejött gazdasági egyezmények alapján a közlekedésügyi minisztériumhoz tartozó posta és telefon-távírtai kezeléség újabb ötezer méter telefonhuzalt kapott.

HÁROM FÍOKOT LÉTESÍTETT a „Mi könyvesboltunk” Temes megyében. A fiókokat Zsombolyán, Nagyszentmiklóson és Dettán nyitották. A közeljövőben Gátaján és Buziáson létesítenek egy-egy fiókot.

SERTESHIZLALDÁT LÉTESÍTENEK Maros megye minden állami és községi malma mellett. Egy-egy hizlaldában legkevesebb 20 sertést fognak hizlalni.

HATEZER CSOKAT IRTOTTAK KI Szatmár megyében a dolgozó földművesek, önkéntes munkával. A megyei ideiglenes bizottság jelentése szerint 248 dolgozó vett részt a csokairtasásban.

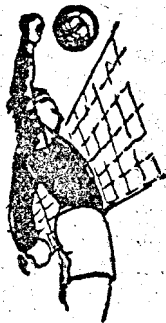
SZAZÖTVENEZER LEJT UTALT KI az egészségügyi minisztérium a nagyszalontai központi orvosi rendelő tatarozási munkálatainak fedezésére. A társadalombiztosító a Széchenyi-utca 16 szám alatti házban létesíti a központi orvosi rendelőt.

HARMINCÖT VÉGZETT ORVOS KERÜL ki az idén a marosvásárhelyi orvostudományi intézetből. A hallgatók közül 12 gyermek-, 13 közegészség- és a többi általános orvosnak készül. A szigorlatok után megkezdik a 18 hónapi vidéki, vagy klinikai gyakorlatot.

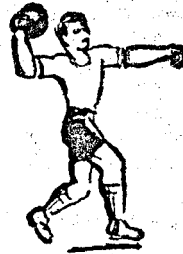
SZÁZEZER LEJT TAKARITOTTAK MEG a nagyváradi „Orosz könyv” kereskedés dolgozói önkéntes munkával. E nagyszabedű megtakarítást az üzlethezlyiség átköltöztetése, valamint berendezése alkalmával érték el.

HUSZONHET SZÁZALÉKKAL csökkentette a termelvények önköltségi árát egy év alatt a temesvári „Furul Rosu” textilgyár munkássága.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Világosság sport

Megérkeztek

a magyar hölgytornászok!

Ma este fél 8 órakor tartják bemutatójukat az Állami Magyar Színházban

Kolozsvár sportolói és tornászai vörös és nemzetiszínű zászlókkal, a „Herbák János” zenekarának pattogó indulói mellett vonultak ki tegnap délután az állomásra, a magyar női tornászválogatott csapat fogadására. A Bukarestből érkező motorosvonat, a zenekar indulója hangjára, menetrendszerű pontossággal futott be. A nagy tömeg, mely megtöltötte az állomás peronját, tapsosai fogadta a kocsiból kiszálló vendégeinket. A zenekar a román és a magyar himnuszot játszotta, majd a román és magyar nyelvű üdvözlőbeszéd után, tornászlányaink virággal halmozták el a magyar lányokat.

A magyar csapat vezetője meghatódottan köszönte meg a nemvárt ünnepélyes fogadtatást. Ezután az állomás előtti térségen felsorakoztak a zászlóvivők, a zenekar, mögöttük virágerdőben a magyar hölgytornászok és a kolozsvári sportolók. Zene hangjai mellett vonultak végig a Horea-uton az Astoria-szállóig, ahol kétnapos kolozsvári tartózkodásuk alatt lakni fognak.

Holnap délelőtt a „Victor Babeș” egyetemi stadionban, a Botanikus kertbe és a Herbák János-művekbe látognak el. A délutánt pihenéssel töltik, majd este fél 8 órakor az Állami Magyar Színházban, sor kerül a nagyszerűnek ígérkező tornabemutatóra.

A műsor fénypontjának a magyar csapat olimpiai szabványok szerinti gyakorlatait és talajtornát mutat be a magyar csapat.

Péntek délelőtt a Tordai hasadékot tekintik meg, majd a péntek esti gyorsan utaznak haza Budapestre.

A tegnap este folyamán szállóhelyükön kerestük fel a magyar csapatot. Herpich Rezsőné, a csapat egyik vezetője a következőket mondta:

„Mindnyájunkat nagyon meglepett az a baráti fogadtatás, melyben a Román Népköztársaságban részesültünk. Ezek közül is kiemelkedik a kolozsvári. Sok helyen jártunk már, de ilyen meleg, baráti hangulatot nem tapasztaltunk. Talán ez okozta azt, hogy a lányok szemében könnyesebb csillogott. A „Világosság” hasábjain köszönjük meg a megjelenteknek és mindazoknak, akik ezt a fogadtatást előkészítették és megrendezték, azt a szeretettel, melyet irántunk tanúsítottak és melynek lépten-nyomon tanúi vagyunk. Hiálánk jeléül igérjük, hogy igyekszünk a legjobb és legelőkeltebb gyakorlatainkat bemutatni holnapi tornaiünnepély során.”

Az imperialisták sportbarátsága

Még jóformán el sem ültek a török-görög válogatott mérkőzésen kitért botrány hullámai — amely mint ismeretes, diplomáciai beavatkozást tett szükségessé —, máris újabb botrány rázkódtatta meg az imperialisták sportéletét.

Ez előtt két héttel a londoni Arsenal Braziliába utazott. A játékosok a fárasztó bajnoki mérkőzések után azt remélték, hogy kellemes kirándulásban lesz részük. Örültek annak, hogy új világot láthatnak, új emberekkel ismerkedhetnek meg. A hajón minden a legnagyobb rendben folyt le. Kényelmes karosszékekben élvezték a fedélzeten a nyáreleji hűvös, párás tengeri levegőt. Jókat ettek (ittak is) és szórakoztak.

Braziliában nagy lelkesedéssel fogadták őket. Mindkét állam az amerikai imperalizmus szoldjában áll, mindkét államot egyhurron pendülő reakciós tökéskérdeltek irányítják. Tehát a fogadtatást a brazilaiak a legpompásabban készítették elő. Miért is ne, hiszen a „nagy” angolok látogatnak el hozzájuk.

„Üdv neked Nagybritánia”, „Eljen a baráti nemzetek sportja” — hirdették a feliratok Rio de Janeiro kikötőjében. Nem maradt el a szokásos rózsacsokor sem és egynehány sportrajongó autogrammot is kért a londoniktól.

Sőt, a portya elején is minden a kívánt kerékvágásban folyt le. A fényképezés rajja, a szónoklatok, a közönség udvarias tapsa, a zászlócsere és minden egyéb a hagyományos formában történt a mérkőzés előtt.

Baj csak a portya utolsó mérkőzésén tört ki. Rio de Janeiroban

„Flamengo” csapatával mérkőzött az „Arsenal”. A mérkőzésen már 3:1-re vezetett a hazai csapat, midőn Bryn Jones középcsatár nagyszerű labdával kapura tört. A Flamengo kapusa a csatár lábai elé vetette magát, de Bryn Jones kicselezte a kaput és keresztül ment rajta. Még pedig olyan jól ment keresztül rajta, hogy a nyurga braziliai (aki melleleg hozzá van szokva a szenvedélyes játékmódozhoz) elnyultan felve maradt a fűben.

Na, több se kellett a brazil játékosoknak és a kapu közelében álló „hivatalos” szurkolóknak. Betódultak a pályára és szenvedélyüktől vezettetve „csak éppen” agyon akarták ütni az angol csatárt. Játékos-társai természetesen azonnal Bryn védelmére siettek. Erre őket is verni kezdték a nézőtérrel a pályára zuduló délamerikaiak. Közben a kaput is lábrasegítették és így ő sem maradt ki a verekedésből.

Jó hosszú idő telt el, mire megérkeztek a rendőrök. Azonnal hozzáláttak a rendcsináláshoz, de előbb még ők is ütöttek egyet-kettőt gumibotjaikkal az angol játékosok és elsősorban Bryn Jones fejére.

Tom Whittaker intéző rendőrségen tett nyilatkozata így szól: „A rendőrség azzal a megokolással, hogy védi Brynt, alaposan elphőllta.” Bryn pedig nyilatkozatában szöcsereint ezeket mondja: „A Flamengo egyik játékosa a torkomat szorongatta, miközben egy rendőr gumibotjával a fejemet ütötte. Tovább már nem

tudom mi történt velem, mert elájultam.”

Az Arsenal játékosai közül három: Bryn Jones-t, Macauley-t és Vallano-t a verekedés után súlyos sérülésekkel kórházba kellett szállítani.

A londoni csapat párszáz font hásszal és három súlyosan sérült játékosal, ezenfelül pedig újabb szomorú tapasztalatokkal megrakottan indult haza a hűvös, ködös Albion felé.

Igy néz ki az imperialista országokban a sportbarátság. Előbb zászlók, hosszadalmas szónoklatok, aztán a verés. Ez utóbbi iránt ott mindenestre nagyobb érdeklődés mutatkozik.

A jugoszláv trockisták az imperializmus rohamcsapata

Még nincs egy éve, amikor a kommunista és munkáspártok Tájékoztató Irodája megállapította, hogy: „a jugoszláv vezetők erősen tulbecsülve Jugoszlávia nemzeti erőt és lehetőségeit, azt hiszik, hogy megőrizhetik Jugoszlávia függetlenségét és felépíthetik a szocializmust más országok kommunista pártjainak támogatása nélkül, a népi demokráciák országainak támogatása nélkül, a Szovjetunió támogatása nélkül. Azt hiszik, hogy az új Jugoszlávia megállhat a forradalmi erők segítségével...”

Az események menete megmutatta, hogy a jugoszláv áruháznál nem az erők tulbecsüléséről, vagy más érthető hiedelemről van már szó. Tizenegy hónap alatt a Tito-banda a szocialista építés és nemzetközi békefront elengedéseinek egyik legaktívabb rohamcsapatává változott.

Tavaly nyáron a Tájékoztató Iroda közleményei után a jugoszláv trockisták még „félreértésről”, „rossz információkról” beszéltek és azt erősítették a megdöbbent jugoszláv munkássztyálya felé, hogy a népi demokráciákkal és a Szovjetunióval való szakítás dacára, saját erejükből tovább építik a szocializmust.

Az ilyen teóriákat azóta mint használhatatlantok félredobták. Most már egyre nyíltabban támaszkodnak a nyugati imperialistákra. Saját elégedetlen munkássztyályaik felé azt hangoztatják, hogy azért kell a kapitalistákra támaszkodniuk, mert a népi demokráciák „eserben hagyják” őket. A jugoszláv munkások joggal felvetik a kérdést: mivel magyarázható, hogy ugyanazok az imperialisták, akik minden erővel meg akarják akadályozni a szocializmus építését a népi demokráciákban és a Szovjetunióban, hirtelen olyan bőkezűen állanak rendelkezésére a Tito-féle „szocializmus” építésére. Titoék erre azzal mentegézőznek, hogy a népi demokráciák is „folytatnak kereskedelmet az imperialistákkal”. Csak arról hallgatnak, hogy ebben a kereskedelemben az imperialisták kinos gondal ügyvelnek arra, hogy amit elad-

Rákosi Mátyásnak, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége főtitkárának a Kommunista és Munkáspártok Tájékoztató Irodájának lapjában, a „Tartós békéért — népi demokráciáért” 1949 június 8-i, 11-ik számában megjelent cikkéből közöljük az alábbi részeket:

nak, abba lehetőleg semmi olyan áru ne kerüljön, mely a népi demokráciák hadi erejét növelné. És megfordítva: a népi demokráciák is kénytelenek ezt a szempontot szigorúan szem előtt tartani...

...Persze még így is megtörténik, hogy az imperialisták ormótlanul, ügyetlenül támogatják Titot. Ez történt például azoknak a titkos tárgyalásoknak kapesán, amelyeket Titoék a görög fasiszta kormánnyal folytattak. Jugoszlávia négy népi demokrácia között fekszik. Természetesen nem őrzi magát, hogy a görög szabadságharcosok győzelmével egy ötödik népi demokráciát kápijon szomszédul. Ezért kezdett titkos tárgyalásokat a görög fasisztákkal. Azonban a görög külügyminiszter, Caldarisz, a sajtóval jó előtt közölte azt a reményét, hogy Tito marsallt és a görög királyt nemsokára szövetségesként üdvözölheti. Ez a leleplezés elég kellemetlen volt Titonak és a „Daily Mail”, az angol szélső reakció lapja április 14-i számá-

ban méltatlankodva követel „több tapintatot” Titoval szemben.

...Hogy az imperialisták nem támogatják nyíltabban és gyorsabb tempóban Titot, annak két oka van. Az egyik az, hogy az áruházi jugoszláv vezetők értéke abban a mértékben csökken, amint a jugoszláv munkások észreveszik az áruházi. A másik az, hogy az imperialisták nem óhajtanak bizonyítanul kockázatot vállalni. Kína példáján az imperialisták meggyőződtek arról, hogy a Kuomintang hadseregnek juttatott felszerelés jelentékeny része a kínai népfelzabadító hadsereg kezébe került és most őket erősíti. A nyugati imperialisták realitást is és számolnak vele, hogy a jugoszláv dolgozó nép előbb vagy utóbb, de megszábadul Tito klikkjétől.

Ilymódon Titonak e „támogatása” nagyon költséges. A hitelkért, amelyeket a jugoszláv áruházi kapnak, nagy engedményeket kell tenniük, le kell kötniük zálogul az Amerikában, Angliában lévő aranykészletüket.

nyok és a munkások között verkedésre sor. Ujabbán emiatt az ilyen üzletekből az elárúsítás az udvaron keresztül történik.

Amíg a dolgozók nyomorognak, addig a felső réteg tejbenvajban fürdik és a legjobb szállítója és vevője a spekulánsoknak...

...A munkások elkeseredésére a jugoszláv trockisták terrorral és behörtöznézssel válaszolnak...

...Ez azonban nem sokat használ és a dolgozók elkeseredése egyre fokozódik...

Kémek és provokátorok

Jugoszlávia és szomszédainak viszonya egyre feszültebbé válik. A provokációk és az incidensek Jugoszlávia részéről egyre gyakoribbak és egyre kihívóbbak. Ezek a tapasztalatok különösen arra mutatnak, hogy Titoék kém- és provokációs tevékenysége a népi demokráciák és a Szovjetunió ellen nem tavaly nyáron, vagy 1947 őszén kezdődött, hanem sokkal régebbi keletű...

...A jugoszláv dolgozó nép, különösen a munkássztyálya az a befolyásos rétege, amely változatlanul kitart a szocializmus és a proletár nemzetköziség mellett, mohón hallgatja a moszkvai, a budapesti és a többi demokratikus rádiók híradását. Ezt Titoék azzal igyekeznek ellensúlyozni, hogy a legkiméletelebbül üldözik azokat, akik a Szovjetunió és a népi demokráciák rádióját hallgatják...

...Testvéri üdvözetünket küldjük azoknak a hőskönek, akik önfeláldozóan harcolnak az el-

...A Szovjetunióval való szakítás óta a jugoszláv áruházi ezenkívül féktelen nacionalista uszításba fogtak. A régi, nagyszerb sovinizmus minden tartozéka újra előkerül a kellektárból és vad nacionalista uszítás folyik a magyar, bolgár, román, albán és más szomszédnépek ellen...

...A sovinizmus természetesen nemcsak a szomszédokkal szemben nyilvánul meg. Áruháziak óta a nemzeti kisebbségek elnyomása rendkívül fokozódott. Czernagóriában, Boszniában, a Vojvodinában egyre jobban kiszorultak a helybeli elemek, mert megbizhatatlannak tartják őket és helyükbe elsősorban nagyszerb soviniztákat kerülnek...

nyomók ellen. Tudjuk, hogy ezeknek a harcosoknak a lelkében ugyanaz a láng és ugyanaz az el-tökéltség lobog, amely annyi hőstett végrehajtására buzdította őket a fasiszmus elleni harcban és amely kivirta számukra az egész haladó emberiség elismerését.

Ez a tűz ma is lobogó lánggal ég. Ez biztos záloga annak, hogy az a szörnnyű rendszer, amelyet ma a szocializmus aljas áruházi, Titoval élükön Jugoszláviában bevezettek, nem lesz hosszú életű. Ez a rendszer el fog pusztulni és Jugoszlávia dolgozó népe ujjongva térhet majd vissza a szocializmust építő népek nagy családjába.

Növekszik a nyomor és a nacionalista uszítás

Ez a fejlődés természetesen nem maradhatott hatás nélkül Jugoszlávia belső viszonyaira. Az összes kapitalista elemek, a város spekulánsai és a falu kulákjai szabadabban lélegzenek. A jugoszláv trockisták a kipróbált és a Szovjetunióhoz hű ipari munkássztyálya ellen egyre inkább támaszkodnak a meglévő kapitalista elemekre. Tito éme munkássztyálya ellenes politikájának eredménye a spekuláció megnövekedése, az iparcikkek és az élelmiszerek átvándorlása közzelátásból a fekete piacra...

...A népi demokráciákkal való szakítás után a közellátás helyzete rohamosan romlott. A kulákosság és a spekulánsok szarva még

jobban megnőtt, még kevesebb lett az élelem és az iparcikkek. Fokozta az áruházi, hogy az erőszakszervezetek: a rendőrség, katonai tisztjark, a magasabb tisztviselők, a „janicsárok” ellátását rendkívül felfokozták. A levelekben, amelyeket Jugoszláviából kapunk, a dolgozók elpanaszolják, hogy míg a csecsemők számára nincs tej, addig egy tábornok, ha nős, napi 5 liter tejet kap, ha nőtlén, 3 liter a fejadagja. A munkások hónapszámra nem látnak húst és ugyanakkor ezek a kiváltságosok korlátlanul kapnak húst, zsírt, vaját. A felháborodás emiatt olyan nagy, hogy gyakran kerül az ilyen speciális üzletek előtt a tisztiasz-

BUKAREST I.
ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMAI:
6.00 Pontos időjelzés, hírek. 6.15 Lemez-
mek. 6.20 Reggeli torna. 6.30 Idő-
jelzés. Lemez. 6.50 Hírösszefoglaló.
6.55 Hírek oroszul. 7.00 Időjelzés.
Lemez. 7.30 Időjelzés, a Scanteia
vezércikkének ismertetése. 7.40 Le-
mezek. 7.57 Közlemények. 8.00 Pon-
tis időjelzés.

Péntek, június 17
BUKAREST
BUKAREST I. 12.30 A munka
emberének harcából. 13.00 Időjel-
zés. 13.02 Műsorismertetés. 13.07
Zenekar. 13.25 Sajtószemle. 13.30 A
hangverseny folytatása. 14.00 Szov-
jet kulturkrónika. 14.15 Szovjet da-
lok. 14.30 Hírek. 14.45 Lemez. 14.52
Közlemények. 14.57 Időjelzés.
15.00 Lemez. 15.30 Mű-
sorajánlás. 15.33 Időjelzés. 18.00
Gyermekek órája. 19.30 Orosz nyelv-
óra. 19.00 Filmzene. 19-10 Kultur-
krónika. 19.25 Filmzene. 19.30 If-
jusági óra. 20.00 Hírek. 20.15 Rész-
letek Smetana: „Az eladott meny-
asszony” című operából. 21.10 A mi
iroánk. 21.25 Cseh zene. 22.00 Hírek.
22.15 Sporthírek. 22.20 Hírek orosz
nyelven. 22.30 Zongoraszámok. 22.45
Népi zene. 23.30 Hírek. 23.35 Leme-
zek. 23.55 Román népzene.

BUKAREST II. 13.00 Puccini:
hanglemezek. 13.30 Orosz szerzők
művei. 14.00 Énekszámok. 14.20
Hanglemezek. 14.30 Hírek. 14.45
Hanglemezek. 15.00 Műsorajánlás.
19.30 Ifjusági óra. 20.00 Énekszám-
ok. 20.20 Hanglemezek. 21.00 Cseh

A VILAGOSSÁG RÁDIÓ MŰSORA

zene. 21.30 Hanglemezek. 22.15
Bach-szonáták. 22.40 Hanglemezek.
23.00 Időjelzés.

Szombat, június 18

BUDAPEST
KOSSUTH RÁDIÓ. 7.45 A védő-
oltásokról. 8.00 Magyar nóták. 11.30
Gounod műveiből. 12.15 Bor Kálmán
szalonzenekara. 13.00 Asztali muzi-
ka. 14.15 Andrei Alexandrovics Pop-
ov balalajkaegyüttese. 14.45 Köny-
nyű dallamok. 15.00 Kalandok a ze-
netörténetben. 16.40 Marxista-Leni-
nista negyedóra. 17.10 Szovjet na-
pok — szovjet emberek. 18.15 Ter-
molcsi Híradó. 18.30 Az Ifjuság Rá-
diószínháza. 19.30 Falurádió. 20.50
A Rádiózenekar játszik. 22.20 Ope-
rarészletek. 23.00 „Ősök és utódok”.
23.40 Táncezené.

PETŐFI RÁDIÓ. 7.20 Okosan
szeressük a gyermekeket! 7.30 Hang-
szerszólók. 8.10 Kamarazene. 9.00
Dél-életről. 10.15 Virágéne-
kek. 14.30 Péczy János orgonál.
15.00 Meghajszolt vad. 16.00 San-
szonok. 16.30 Debussy: Kis szíj.
16.45 Kíváncsi mikrofon. 17.00
Táncegyüttes. 18.00 A Rádió esti is-
kolója. 18.30 Az Ifjuság Hangja.
18.50 Magyar nóták. 19.00 Hogyan
készül a rádióvevő? 19.20 Operett-
részletek. 21.05 Szív küldi szívnek
szívesen. 21.40 Mi új-ág a sportvi-
lághoz? 22.05 Kamarazene. 22.45
Táncezené.

BUKAREST I. 12.30 Hírek. 12.40
Hanglemezek. 13.00 Időjelzés. 13.02
Műsorismertetés. 13.07 Operettzene.
13.25 Sajtószemle. 13.30 Zenekar.
14.30 Hírek. 14.45 A Hadsereg órá-
ja. 15.15 Közlemények. 15.20 Idő-
jelzés. 15.23 Szovjet népi ze-
ne. 15.30 Műsorajánlás. 18.00 A
szülők órája. 18.15 Muzsika a gyer-
mekeknek. 18.30 Orosz nyelvóra.
19.00 Hegedűszámok. 19.10 Kultur-
krónika. 19.25 Hegedűszámok. 19.30
Ifjusági óra. 20.00 Hírek. 20.15 A
studió zenekara. 21.00 Bolpolitikai
események kommentárja. 21.10 A
hangverseny folytatása. 21.25 Sport-
hír. 22.00 Hírek. 22.15 Sporthi-
rek. 22.20 Közlemények. 22.25 Hírek
orosz nyelven. 22.30 Smetana-leme-
zek. 22.50 Könnyű zene. 23.30 Hi-
rek. 23.35 Táncezené. 23.55 Népzene.

BUKAREST II. 13.00 Hangleme-
zek. 14.00 Operazene. 14.30 Hírek.
14.45 Hanglemezek. 15.00 Műsor-
ajánlás. 19.30 Az Ifjuság órája.
20.00 Énekszámok. 20.30 Szórakoz-
tató zene. 21.00 Kamarazene. 21.20
Hanglemezek. 22.15 Zongoraszámok.
22.35 Román népzene. 23.00 Hangle-
zek. 24.00 Hanglemezek

BUDAPEST
KOSSUTH RÁDIÓ. 7.45 Az Élet
és Tudomány műsora. 8.00 Könnyű

dallamok. 11.30 Énekkari művek.
12.15 Magyar nóták. 13.00 Asztali
muzsika. 14.15 Mi van egy mondat
mögött? 14.30 Zenei kaleidoszkóp.
15.00 Magyar Enciklopédia. 15.30
Székely Julia Chopin-műveket zong-
gorázik. 16.00 Utóvaló nélkül...
16.20 Gyermekrádió. 17.10 Szovjet
napok — szovjet emberek. 17.30 A
Rádió tánzenekara játszik. 18.15
Vidám zenés hétvége. 20.50 Rádió-
varieté. Rádiót a dolgozóknak! 22.20
Táncezené. 23.00 Művészletek. 0.30
Könnyű dalok orosz előadókkal.

PETŐFI RÁDIÓ. 7.20 Egy dol-
gozó nő naplója. 7.30 Szórakoztató
zene. 8.10 Operarészletek. 9.00 Ba-
lett-részletek. 9.35 Görög gyermekek
műsora. 9.50 A Vöröskereszt közle-
ményei. 10.15 MEFESZ-műsor. 14.20
Népek zenéje. 15.00 Orosz szórakoz-
tató zene. 16.00 Mozart: Szerenád
13 fuvóshangszere. 16.40 Falurádió.
17.00 Szív küldi szívnek szívesen.
18.00 „Rádiót a dolgozóknak!” 19.30
Magyar nóták. 20.20 Operett-részle-
tek. 21.05 Hangos Ujság. 22.05 Mi
új-ág a sportvilágban. 22.25 Könyv-
szemle. 22.50 Magyar nóták. Hang-
lemezek.

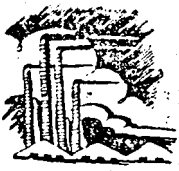
Vasárnap, június 19

BUDAPEST
KOSSUTH RÁDIÓ. 7.00 Reggeli
zene. 8.20 Szív küldi szívnek szíve-

sen. 9.00 Preklászikus dalok. 9.50
Evangélikus vallásos félóra. 10.00
Református istentisztelet a Kálvin-
téri templomból. 11.00 Kültügyi ne-
gyedóra. 11.15 Kamarazene. 12.15
Benedetto Marcello: Missa. Papae
Clementis. 13.00 A Hurrikán-együt-
tes műsora. 13.30 Hangos Ujság. 14.15
Ünnepi hanglemezek. 15.00 Dalok az
erdő. 16.00 Szalonzene. 16.30 Sta-
mitz és Haydn művek. 17.10 A Rá-
dió tánzenekara játszik. 18.00 En-
rico Mainardi gondolkodik. Hajdu
István zongorázik. 18.30 Falurádió.
19.30 Orosz szórakoztató zene. 19.50
Hurrikán híradó. 20.50 Sportközveti-
tés. 22.15 Sport- és tolgihírek. 22.35
Táncezené. 23.10 Nádor Mihály: Don-
na Anna.

PETŐFI RÁDIÓ. 8.00 Kerecsényi
László orgonál. 8.40 Kodály Zoltán:
Galántai táncok. 9.00 Fejtörő séta
Zenepotámiában. 10.00 Zenepotámi-
a postája. 10.15 Táncezené. 10.40
Zenekari művek. 11.15 Képek, szob-
rok, rajzok. 11.30 Az ujjongás dala.
11.40 Vasárnapdéli Rádiószínház:
Bumszi báci. 12.00 Glier és Rach-
maninov műveiből. 13.00 A Néphad-
sereg híradója. 13.20 Orosz zenekari
muzsika. 14.00 A házi-együttes ját-
szik. 15.00 Nagy elbeszélők. 15.20
Liszt-művek. Wehner Tibor zongor-
rázik. 15.45 Vasárnapi krónika. 16.00
Ballatzene. Rádiót a dolgozóknak!
17.00 Komoly zene — vidám zene.
Közreműködik Palló Imre, Berei Má-
ria és a Lubik-fuvóegyüttes. 18.30
Szív küldi szívnek szívesen. 19.00
„Tommy és társa.” 20.00 Vasárnap-
esti szerenád. 22.20 Közvetítés Var-
sóból. 21.15 Táncezené. 21.40 Orosz
szórakoztató zene. 22.00 Szines Szót-

Hogyan lehet a gépek „élettartamát” növelni?

mesterének kezdeményezését is. Ez a sztahanovista három év és három hónap alatt 15 évi normát teljesített anélkül, hogy gépén a legkisebb javítást végezték volna. A sztahanovista elmunkás most kötelezettséget vállalt, hogy további 15 évi normát teljesít anélkül, hogy gépe komolyabb javításra szorulna. A „Trud” című lap hasábjain felhívta a gépgyárak összes vasestergályosait, hogy a szocialista verseny feladatai közé konkréten célkitűzéseként iktassák be a gépek hibátlan működésének, időtartamának meghosszabbítását és a javítások kiküszöbölését.

Kulagin kezdeményezése nagy horderejű eseménye a gépgyártó iparnak, mert ebben az iparágban az esztergapadok egyike a legfontosabb szerszámgépeknek. Kulagin kezdeményezése elsősorban azért értékes, mert lehetővé teszi a gépek termelékenységének növelését többletköltség nélkül.

Magasfokú szakképztségének és a gépek észszerű kihasználása segítségével Kulagin, a kiváló sztahanovista jelentős mértékben emelte esztergapadja hibátlan működésének tartamát.

A Szovjetunió gépgyártó üzemének miniszteriuma, Boriss Kulagin kezdeményezésének támogatója sára értekezletre hívta össze a

moszkvai esztergápad és szerszám-gépgyárak főgépészeit, osztályigazgatóit és brigádérosait. Az értekezleten ismertették és népszerűsítették a sztahanovista elmunkások tapasztalatait és munkamódszereit.

Ebben a munkában az ipari munkásnak állandó segítséget nyújtanak a szakszervezetek, amelyek nagy erőfeszítéseket tesznek Kulagin munkamódszereinek népszerítésére.

Minden munkással megértetni igyekeznek, hogyan kell a gépeket gondosan kezelni és működési tartamukat meghosszabbítani.

Számos üzemben már meg is kezdték a gépek üzemi állapotának megvizsgálását. Elhatározták, hogy ezután a szocialista versenyek eredményeinek összegezésénél tekintetbe veszik a munkásoknak a gondozásukra bízott gépek hibátlanságát is. A gépek hibátlan működési időtartamának emelkedése nagy hasznot biztosít a szovjet nemzetgazdaságnak.

Kik kaphatnak élelmiszerjegyet?

KOLOZSVAR. — A városi ideiglenes bizottság kereskedelmi ügyosztályának közleménye értelmében a harmadik évharmadra szóló élelmiszerjegyek kiosztását június 16-án megkezdik. A jegykiosztást megelőzően közöljük a jegyre jogosultak felsorolását.

Élelmiszerjegyre jogosultak a vállalatok és intézmények állandó fizetése alkalmazottai, valamint a rendelkezési állományban lévő dolgozók arra az időre, ameddig a fizetés folyósítását élvezik; a nyugdíjra jogosult IOVR tagok, a tudományos munkát végzők, írók, színészek és a szerkesztőségek melletti dolgozó nem fizetéses újságírók, ha tagjai a szakszervezetnek; a háztartási alkalmazottak csak abban az esetben jogosultak az élelmiszerjegyre, ha a fenti fizetéses alkalmazottakkal együtt lakik és tagja a szakszervezetnek; az ingatlanok gondnokai csak abban az esetben kaphatnak élelmiszerjegyet, ha tagjai a szakszervezetnek és szerepelnek a fizetési listán.

A tuberkulotikus betegségben szenvedő alkalmazottak és családtagjaik B. élelmiszerjegyre tarthatnak igényt a kórház elhagyásától kezdve hat hónapig. Akik munkájuk természeténél fogva A. vagy B1. jegyre jogosultak, azok A. vagy B1. típusu jegyet kapnak. A vidéki központokban élő tuberkulotikus betegségben szenvedők is igényt tarthatnak a B. típusu jegyre.

Rendes jegyük kicserélését a tuberkulotikus betegek az illető kórház által kibocsátott orvosi igazolvány alapján eszközölik. A bizonyítványnak tartalmaznia kell azt, hogy a betegnek miért van szüksége B. típusu jegyre a kórház elhagyásától számított 6 hónapon át. A betegeknek a kórház igazolása mellé csatolnia kell az illető pénzügyi körzet által kibocsátott szegénységi bizonyítványt is.

Azok a terhes asszonyok, akik fizetéses alkalmazottak, vagy a férjük fizetéses alkalmazottak, az ötödik hónaptól a szülésig D2. típusu jegyre jogosultak a rendes élelmiszerjegyen kívül. Ilyenkor a D2. típusu jegyen feltüntetik a „terhes” jelzést. A D2. típusu jegyet a vállalat orvosa, vagy az illetékes orvosi hivatal által kiállított bizonyítvány alapján adják ki, melyen fel kell tüntetni a terheségi időt és a jegyre jogosult alkalmazotti vagy feleségi minőségét.

Azok a tanulók és tanoncok is jogosultak a jegyre, akik étkezdében kosztóznak, vagy csak napi egyszeri étkezésben részesülnek. Az egyetemi hallgatók csak abban az esetben kaphatnak élelmiszerjegyet, ha az egyetem székhelyén laknak, vagy ha az az illetékes fakultás által lepecsételt diákigazolvánnyal bizonyítják, hogy tanulmányaikat az illető egyetemen végzik.

Az államvasutaknál alkalmazott időszakos munkások csak az ott eltöltött egyévi szolgálat igazolása mellett kapják meg az élelmiszerjegyeket.

Az Ötéves Terv időelőtti teljesítéséért folyó szocialista harc még jobban serkenti a dolgozók alkotó szellemét és ennek tulajdonítható, hogy az elmunkások nap mint nap újabb találmányokkal, egyszerűsítésekkel és újításokkal gazdagítják a szovjet ipart.

A gyári töke forgalmának meggyorsítására irányuló akció már tömegmozgalom jellegét öltötte magára. A jobb minőségű termelésért és anyagmegtakarítás sokért folyó versengés szintén egyre nagyobb lendületet vesz. Ezek a megnyilvánulások visszatükrözik a szovjet munkások, tisztviselők és szakértők eltökélt szándékát, hogy a költségek növelése nélkül emeljék a termelést és siettessék az Ötéves Terv előirányzatainak teljesítését.

Ez a hazafias törekvés váltotta ki többek között Boriss Kulagin vasestergályos, a moszkvai vasestergágyár gyors fémfeldolgozó

ADÁS-VÉTEL

- IRÓGÉP, hordozható, két klubfotó, tonetgarnitúra, asztal eladó. Cim a kiadóban. 3917
- JÓKARBAN levő mély gyermekkosci eladó. Bolyai-utca 7., ajtó 3. Tkv.
- ODOLOS üvegeket veszek minden nagyságban és állapotban. — Drogéria „Smart”, Jókai-utca 17. — 3928
- 100-AS Sax motorkerékpár, 29. karban, eladó. Jugoszlávia-utca 29. 3945
- SÜRGŐSEN, olcsón eladó diófurniós, 240x47 kombinált könyvszekrény, hálósoba, stb. Értekezhetni Fadrusz János-utca 7. szám alatt, (Ovár), naponta (szombat kivételével) délután 4—8-ig. 3950
- MÉLY gyermekkosci eladó. Karl Marx-utca 5., ajtó 3. 3951
- ELADÓ nyulak, belga-, csincsillanyák és fiókák Külmonostor 42., ajtó 3. Kálmán! 3952
- MODERN könyvszekrény új állapotban, sürgősen eladó. Rákóczi-utca 90. Emelet. 3953
- ELADÓ diófurniós, hármasszekrény. Horváth, Kogalniceanu-utca 7. Emelet. 3954
- 36.000-ERT Stingl rövidzongora eladó. Sindicatulor 5. Emelet. Munkás mozi mellett. 3955
- HÁTIZSÁK, nagy és kicsi, alig használt, eladó. Budai Nagy Antal 93., ajtó 11. 3957

MOZIK MŰSORA:

- CAPITOL: Razzia. Előadások kezdete 5.30, 7.30, 9.30.
- MAXIM GORKIJ: Razzia. Előadások kezdete 5, 7, 9.
- POPULAR MOZGO MŰSORA: A diktátor. Előadások kezdete: 5, 7, 9-kor.
- VÖRÖS CSILLAG: A költő pár-baja. Előadások 4, 6 és 8 órakor.
- ÚJ IDŐK: URSS híradó 11. sz. — Szovjet sport 1/49 sz. — Bo-revoe. — 4 kapu város. — 2 felv. — Boz. — Lóverseny Technicolor 2 felv.
- MUNKÁS: A bozbajnok. Előadások 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délután 3 órától is.
- URANIA: Nahimov tengerenagy. Nagyszabású szovjet tengerész-film. Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 50 lej, szombaton 60 lej. Allástkeresőknek szavanként 2 lej. — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 8 lej. Cim a kiadóban és jelíges hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

JÓKARBAN levő hálós gyermek-ágy eladó. Budai Deleanu 22. 3960

ELADÓ nagyon jó, kétajtós jég-szekrény. Komolyabb férfi vagy nő, aki állami üzemnél dolgozik, butorozott szobát kaphat. „Központban” jelígre. 3959

KERESEM megvételre Senn zongoraiskola I—II. füzetét. Cim a kiadóban. Gr. 143

ELADÓK lakkeszizott konyhabere-ndezés, diófurniós kombinált szekrény, rökamiék, fotellek, asztalok, székek, gyermekágy, kétajtós festett ruhaszekrény. Roosewelt-utca 3. Óvárbán. 3967

ELADÓ kétkarikás gázkályha. Szabadság-tér 11., földszint, ajtó 10., hátul az udvarban. 3966

ELADÓK mépkaptárak, mézpergető, 20—25 literes mézes bödön és börgarnitúra. Traian-utca 26., ajtó 5. 3968

TEGLA, gerenda eladó. Érdeklődni Horea-ut 58., bajra, ajtó 3. Izraelné. 3969

ELADÓ acordeon, 80 basszusos. Kalauz-utca 20. Tkv.

ELADÓ jókarban levő keltetőgép. 300 tojásra. Maier, Fürdő-utca 49. — Tkv.

INGATLAN-LAKÁS

ELCSERÉLNÉM belvárosi kétszobás, összkomfortos lakásomat kétszobás, összkomfortos házszőlő és kerttel. Vélekedéskülönbéget fizetem. Értekezni „Transilvania” iroda, Szabadság-tér 19. Tkv.

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát keres két férfi elsőjére, ügy-nemű nélkül. Cimeket a kiadóra kérnek „Különbejáratu” jelígre. — 3949

RÁKÓCZI-UT elején ultramodern 2 szoba, összkomfortos, kertés villa-lakásomat elcserelelném 1 szoba, összkomfortos, nappos belvárosival. Cim a kiadóban. 3961

BEKÖLTÖZHETŐ 3 szoba, konyha, fürdőszoba, családi ház sürgősen eladó. GÖRÖG ingatlanügyletítői irodán, Molotov-utca 1. Városházával szemben. 3035

SZOBÁT, otthon keres egyedül-álló értelmiségi. Szobacsere is lehetséges. UHU-iroda, Molotov 34. 3964

KÉT szoba, összkomfortos központi lakásomat elcserelelném 2—3 szobás, különleges lakással, a Rákóczi-negyedben. Ajánlatokat „Betegség miatt” 20” jelígre kérek a kiadóra. 3965

ELCSERÉLNÉM kolozsvári házat magyarországi ingatlanul Miskoleon, vagy bárhol. Cim a kiadóban. 3970

ALLAST KAPHAT

VÁROSI TEGLAGYÁR keres munkásokat 18 évtől 40 évig. Sos. ia Colina (Kajántói-ut). Jelentkezni reggel 8-tól 4-ig. 3938

NAGYOBB háztartás önálló vezetésére komoly nőt keresek. Cim a kiadóban. Jelentkezni délután 4—6-ig. 3946

KERESEK bejárónőt azonnalra. Györgyfalvi-ut 14. sz. Tkv.

KÜLÖNFELEK

MENYASSZONYI koszoruk, fátalak, ruhák kikölcsönzése, eladása ORCHIDEANAL, Dózsa György-u 22. Tkv.

BECSÜLETES, jó állásban levő fiatal házaspár keres idősebb személyt, akit háza ellenében tisztességesen eltartana. „Vulkán”, Molotov-utca 24. 3948

MENYASSZONYI ruhák, fátalak, koszoruk kikölcsönzése. „Dália”, Horea-ut 33. Tkv.

ELVESZETT kedden délután 6 sor piros gyöngy. Becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le Budai Nagy Antal 98. alatt. 3947

MÁSOLÁSOK, fordítások, szám-lak, költségvetések pontosan és jutányos áron készülnék GÖRÖG fordító- és másolóirodában, Molotov-utca 1. Városházával szemben. 3935

ELVESZETT kulcsesomó hétfőn Opera és Tordai-ut 48. között. Kérem a megtalálót, sziveskedjék leadni Tordai-ut 32. címre, Horváthnak. PÉNZI Bármely nyelven írt könyveket állandóan veszünk. UHU, Molotov-utca 34. 3964

R. P. R. Judecătoria Populără Mixtă Baia Mare, judetul Satu Mare Dosar Nr. 1434—1949. CITATIE.

Domokos Francisc, fost cu domiciliu in Baia Mare, Piata Fânului, azi cu domiciliu in loc necunoscut, este citat la această instantă, camera Nr. 8, pentru ziua de 18 Iulie 1949, ora 8, in calitate de părât in procesul de divort, intentat de sotia sa Domokos Maria, domiciliată in Baia Mare, strada Olarilor Nr. 45, judetul Satu Mare.

In caz de neprezentare judecata se va face in lipsă conform legii.

Judecator-sef, ss. Serghie Pas. caru. L. S. Grefier-principal, ss. Isaia Mun. teanu.

V e s z ű n k :
orvosi mérleget, magasságmérőt, spirométert, dinamómétert,
Grafikai Üzemek
Brassai-utca 7.

A Herbák János Művek Kolozsvár

keresnek azonnali felvételtre a város és a megye területén lakó

30—40 fiatal cipészt

Az érdekeltek, a munkaközvetítő hivatal által előírt iratokkal jelentkezzenek a személyzeti káderosztályon. Igazgatósági épület 7-es számú szoba